

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
a hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
Egész évre 32 korona.
Félévre 16 korona.
Negyedévre 8 korona.
Hígy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Karácsonyi meglepetés a tisztviselőknek.

Kolozsvár, decz. 6.

A kis Jézuska olyan kedves, olyan jó, olyan minden tiszteletre és hodo-
latra érdemes lény, a ki eltalálja hogy a Karácsonyi szent ünnepekre kinek, mivel kedveskedjék.

És ezt az emberfeletti jószágot gyakorolja már kezdettől fogva és minden jó léleknek juttat valamit a maga javaiból és mindenkinek szerez valami örömet, valami kivételes boldogságot azokra az emlékeztető napokra, a melyeken az emberiség éppen az ő születésének az emlékét ünnepli.

Azok a napok, a melyeken a kis Jézuska kiosztogatja a maga jóté-
ményeit, immár közelednek és mindenki a ki vár valamire, a ki reménykedik valami után, az már jó előre készíti elő magát az ígérkező örömök befo-
gadására.

Az emberiségnek ama csoportját, a melyet a „*magyar állam alkalmazottjainak*” neveznek egyik könyoma-
tójának tegnap azzal örvendeztet-
te meg, hogy az ő külön kis Jézuská-
juk: Lukács László pénzügyminiszter karácsonyi meglepetést tartogat a tisztviselők számára a mely abból áll, hogy azt a bizonyos 3 millió koronát, a melyet már erre az évre felvett a költségvetésbe most karácsonykor *ki-
osztja a tisztviselők között.*

Sietünk konstatálni, hogy a tiszt-
viselőknek külön kis Jézuska jó. Lukács László ur nem olyan kedves ember mint az igazi kis Jézuska, mert alig hogy híre kelt a karácsonyi meglepe-
tésnek, nyomban elszalasztott, egy kurirt a kormány egyik félhivatalos lapjában, a melynek ma ideérkezett számához aztán a következő kis, de annál szomorubb értesítés jelent meg, mely így szól:

„Egy könyomatos szerint a legalsó három rang-
osztályba sorozott állami tisztviselők karácsonyra az 1902. évi költségvetésbe felvett 3 millió koronából fizetésük hat százalékát kapják.

Illetékes helyen nagyou sajnálják, (?) hogy az illető hírforrás az e rangosztályokba sorozott állami tisztviselőkben elég könnyelműen (?) hiu reményeket támaszt, mert a kormány nincsen abban a helyzetben, (?) hogy törvényhozási meghatalmazás nélkül a milliókat csak egy szétszórhatatlanná Ellenben a tisztviselők fizetésének felelősségéről szóló törvényjavaslaton serényen dolgoznak (?) és ez a törvényjavaslat az 1902. évi költségvetésbe már felvett 3 millió korona felhasználásáról is fog intézkedést tartalmazni.”

Ime ide zsongorodik össze az a sok reményt keltő hír, mely arról szóltott, hogy az állami alkalmazottakra a ka-
rácsonyi ünnepekre meglepetés vár.

Lukács László ur, a ki már annyiszor biztatta fel a tisztviselőket a reménykedésre, most a mikor már rég-
óta befejezett tényekkel kellene a tiszt-
viselőknek szemben állaniok, csak any-
nyit mondat a félhivatalos újságjával, hogy a tisztviselők fizetésrendezéséről tartalmazó törvényjavaslat elkészítésén a pénzügyminiszteriumban „*serényen dolgoznak*”.

Tehát az állam alkalmazottjaira a karácsonyi ünnepeken csak éppen az a meglepetés várakozik, hogy az ők sor-
suk megjavítását célzó törvényjavas-
lat munkában van és a pénzügyminisz-
teriumban — *serényen dolgoznak rajta.*

Hát ez az igyekezet kétségtelenül szép és dicseretes dolog, de hát csak ugy van haszna, ha az igyekvés nem nyulik nagyon hosszú időre és a munka, melyet ilyenkor végeznek a maga idején megtermi a gyümölcsöket.

Ezeket a tisztviselőket évek óta folyton biztatják, folyton kecsgetetik, azzal az ígérattal, hogy sorsuk megja-
vítása különös gondját képezi a kor-
málynak.

Egyik másik kormányférfiu telje-
sen pozitív ígéretekett tett és majdnem ugy nézett ki a dolog, hogy a tisztvi-
selők már ez év elején hozzájutnak a kilátásba helyezett fizetés emeléshez.

És ma?

Hát még ma is csak ott tartunk, hogy a kormány a „serényen dolgoz-
nak” jelszavával elégti ki a remény-
kedőket, mintha bizony ezt a serény munkát fellehetne váltani apró pénzre és meglehetően vele örvendeztetni a ka-
rácsonyi meglepetésre számító tisztvis-
előket.

Bizony ez nagyon gyenge meg-
lepetés. A serény munka, ha még oly

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

lázás is nem igen válik be olyan meg-
lepetésnek, a melynek valami nagyon
örvendeniök lehetne azoknak, akik ezre a meglepetésre immár egész bizonyos-
sággal számítottak.

Kétségtelenül szép dolog, ha vala-
ki serénykedik valamiben ámdé ebben, a szóban forgó dologban igen rut já-
ték, melyet a kormány a tisztviselők-
kel szemben folytat és aligha okoz örömet, a melynek élvezetére pedig a tisztviselők csakugyan rászolgáltak.

Valamivel több jóakarát és keve-
sebb serényseg bizonyára nagyobb örömet nyújtott volna a tisztviselőknek, a kiknek most már a karácsonyi ün-
nepük meglepetés nélkül fog elmúlni.

Csak éppen abban a kis Jézuská-
ban vethetik bizalmukat, aki minden-
kinek tartogat valamit és az örömeik megszerzésében jobban serénykedik —
mint Lukács ur, aki csak ígér, de sem-
mit sem ad.

Az ülések meghosszabbítása. Széll Kálmán miniszterelnök, azzal a tervvel fog-
lalkozik, hogy ha az indemnit-vita egy-két nap alatt véget nem ér, az ülések *meghosz-
szabbítását fogja indítani.* A függet-
lenségi pártnak mintegy tíz szónoka van még, ezek között egy-kettő, a ki az ülést ki akarja beszélni, így tehát valószínű, hogy a miniszterelnök meg fogja tenni indítványát. Már azért is, mondja az estilap, mivel az in-
demnit kívül december 31-ig még több ügyet, többek között a magyar-horvát pénz-
ügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot is el kell intézni. A mi-
niszterelnök az üléseknek 3 óráig való meg-
hosszabbítását fogja kérni.

A hétről.

Kolozsvár, decz. 6.
(A kivégzés.)

A hét szenzációja Kolozsvárt történt. A pénzes-levélhordó gyilkossát csütörtökön kivégezték s ezzel a Friedrich-féle krónikák, melyek csaknem egy évig foglalkoztatták, a rablógyilkos személye iránt a közvéleményt végre érték. A rablógyilkos urrol ezen év alatt megtudtuk, hogy szerette a kártyát, a bort a theat. Megtudtuk, hogy mi a ked-
vencz ételle, mivel tölti üres idejét (mivel az sok volt) a börtönben, mikor és kinek ir-
levelet. Mikor alszik és mikor sétál. Kivel beszél és mit beszél. Mikor alszik, mikor van ébren, mikor csendes és mikor lármás. Ho-
gyan öltözik és hogyan szórakozik? Szóval minden iskolás gyermek és minden tiszte-
letben megőszült öreg ugy ismerte már Friedrichet, mint a tiz úját. Friedrich a la-
pok révén valóságos házi rablógyilkossá nőtte ki magát sőt a kis gyermekek bizo-
nyosan ugy emlegették, mint a jó rablógyil-
kos bácsit, a kinek Szabó bácsi okozta sze-
rencsétlenségét.

Egy év alatt lassanként Friedrichből népszerű gyilkos lett, annyiszor jelent meg újsághasábonok becses neve és becses ügye. A kofák és más tiszteletrémelőt olvasó pub-
likum utolsó garassát is odaadta az újság-
ért, ha a rikkanes Friedrichről új esetet je-
lentett. Mit új esetet? Jó volt a régi is! Ugyanazon dolgot napjában háromszor is el fogyasztotta a publikum nagy része, sőt Friedrich ügye valóságos delikát szellemi táplálék számba ment.

Hát a mikor aztán jött a legfrissebb hír. Az t. i., hogy népszerű rablógyilkosunkat felmagasztalták. Ekkor aztán valóságos láz ütött ki. Mikor pedig Bali Mihály uram is, a m. kir. hóhér Faddról felkaszolódtott és ide érkezett: egyszerre ugy zsigongott az érdeklődés minden körben, mint a kibocsá-
tott méhraj. Egyszerre minden nagyon érde-
kes lett, a mi Friedrichről történt. A bírák, az ügyész, a bitófa, a kötél, a zsandár, a hóhér. Minden minden!

Ha azok az emberek, a kik a világtör-
ténelembe írták nevüket örök dicsőségére az emberiségnek, megjelentek volna valami rendkívüli véletlen folytán, bizonyára hát-
terbe szorultak volna Friedrich mellett. A riporterek pedig nem írtak volna félannyi tudósítást sem róluk, mint a mennyit Fried-
richről összeírtak éjjel-nappal szomjan és éhen.

Hiába! nagyot változott a világ. Vala-
mikor máskép volt minden. Az újságokban nagy eszmékért lelkesedtek, hasznos közdol-
goknak csináltak propagandát mivel a pub-
likum is komoly és okos dolgot várt. Ma már idegesek vagyunk. Fárast a komolyság és unjuk a bölcsességet. Böven adunk izgató szereket a testnek és léleknek egyaránt. Jobban fogy a szesz, mint a kenyér és jobban

nyelik az emberek a rablógyilkosságról szóló historiát, mint a lyrikus verseket. Pár buda-
pesti újság külön tudósítót is küldött a nagy esemény részletes leírására, nehogy a derék rablógyilkos esete valamikép elfelejtődjék.

Dehát mégis csak elfelejtődik, mert nem igaz az a hír, hogy gyűjtést indítottak a siremlékére. Ez pedig akárhogy vegyük szerencsés körülmény.

(A nemzetiségek.)

A nemzetiségek nem nyughatnak. Állan-
dóan és ingerülten tárgyalják ügyeiket. Arról most nem beszélünk, hogy lapjaikban mennyi naponta a szemenszedett rágalom és mennyire meg vakmerőségük az államalkotó és fenn-
tartó magyarral szemben, csupán azt vetjük fel, hogy ha a románok is, a tótok is, de különösen a románok kilépnének a politikai passivitásból és képviselőket, még pedig a szászokhoz hasonló dühös képviselőket kül-
denének a parlamentbe a kik a szászokhoz hasonló vakmerőséggel kifogásolnák a magyar nyelv supremacziáját és a helységnevek, magyarosítását itt Magyarországon, hát mi lenne akkor?

Mert azt a szívésséget bizonyára még az engedékeny magyar kormány sem tenné meg, hogy a helység nevek egy részét pél-
dálul a Lukácsiu nyelvén, — a más részét, a Lindner ur nyelvén nevezze. Mi ugy képzel-
jük, hogy már csak az ilyen zavarosságért is nagyon helyes volt a helységnevek ma-
gyarosítása s ha már egységesé akartuk ten-
ni a félreértés kikerülése céljából, minden-
esetre több joggal még is a magyar nyelv használtatott. Igaz-e Lindner ur?! Reméljük nem tagadja még akkor se, ha nem barátja kijelentése szerint a Széll Kálmán magyaro-
sító politikájának.

De hát vissza térve a felvetett kérdé-
re, mi lenne akkor, ha most a magyar par-
lement nemcsak szász, de oláh és tót agitá-
torokkal is tele volna? Bizonyára magyar Reichsrath, a hol pompás kis összekülöm-
bözések fejlődnének naponta és botránkoz-
tatnák a művelt világot! Mert hogy a szá-
szok megbomlottak az kétségtelen. Jó, hogy nem akadnak követőkre ott a magyar pa-
rlamentben, a melynek tekintélyét ugy lát-
szik a szászok nem szeretik kimélni.

A kiegyezésről.

Bécs, decz. 5.

A kereskedelmi szerződésnek Olasz-
országgal, Szerbiával és Romániával közö-
bön álló felmondása a mi a *Németországgal kötött szerződés felmondásának következmé-
nye lesz,* a csehszágai német képviselők tárgyalásaira is befolyással van és az ered-
ményt lényegesen befolyásolja.

A tárgyalások a parlamenti szünetnapok alatt tovább fognak folyni és nemcsak az egész egyezségi elaborátum elkészülése vár-
ható. Aközben a két miniszterelnök újból megkezdí a *kiegyezési tárgyalásokat.*

Ezeket a kiegyezési tárgyalásokon a legtöbb anyagot a monarchia kereskedelmi politikája és a most akkuttá vált német vám-
tarifa fogja szolgáltatni.

A király tegnap *Böhm-Bawerk* pénz-
ügyminisztert külön kihallgatáson fogadta. Politikai körökben az a hír, hogy a kihalla-
tása *szoros kapcsolatban van a kiegyezési tárgyalások folytatásával.*

Hir szerint vasárnap, vagy hétfőn a magyar és osztrák kormány tanácskozásai újból megindulnak, de még bizonytalan, hogy Bécsben, vagy Budapesten fognak-e tárgyalni.

Két évi szolgálat.

Reform a hadseregben.

Kolozsvár, decz. 6.

A két éves katonai szolgálat kérdését felvetették legujabban a véderő bizottság csütörtöki ülésén.

Am még most sem elég biztató módon. Tanulmányozni akarják még mindig a kérdést, holott a közös hadügyminiszternek az összes adatokat egybe kellett volna gyűj-
teni. Nem is ugy lehet, hogy ne tudnák mérlegelni a két éves szolgálat kivihetőségét, a katonai kormány csak azt várja, hogy a másik állam kezdje meg a szolgálatidő le-
szállítását.

A két éves szolgálat a csapatok leg-
nagyobb részénél semmi nehézségbe nem ütköznék.

Még a felpanaszolt altiszti kérdés sem akadályozna annak, hiszen az arra való kato-
nából jó altisztet is lehet nevelni egy év alatt.

Sőt a honvédségnél volt idő, midőn az egyes oktatáshoz ügyesebb közembereket al-

kalmaztak s ezek nagyon jól megfeleltek. S talán szabad volna azt is kérdezni, hogy nem lehetne-e jobban megdolgoztatni a tiszt urakat.

A ki ismeri a katonai szolgálatot, tudja, hogy bizony néha napok is elmúlnak, a mig a századok összes tisztjei együtt vannak a gyakorlótérén.

Még az első oktatás idején is járja, hogy csak felváltva mennek ki a tisztek, vagy akként osztják be a szolgálatot, hogy néha-
nyan mindig szabadok.

Pedig a fővér a kétéves szolgálat ellen az volna, hogy akkor a tisztek számát is emelni kellene. Vajjon elhiszi-e bárki, hogy a közös hadügyminiszter ne venné szívesen, ha a tisztitást is emelhetné s jobb előlép-
tetési viszonyokat teremthetne.

Ismeretes az, osztrák katonai szemlennel csökönyössége minden ujtástól.

Valamikor a puskát is harmincz fogás-
sal tudták csak megtölteni, a poroszok azután megtanították őket, hogy lehet gyorsabban is löni.

Majd így lesz a kétéves szolgálattal is. Ma még azt hiszik a hadügyminiszterium bölcsei, hogy két év alatt lehetlenség vol-
na a jó kiképzés, majd ha látják, hogy más államban lehetséges — akkor ők is elhi-
szik.

Ezt a csökönyösséget csak ugy győz-
hetnének le, ha feltételül szabnák a kontin-
gens emelésének a kétéves szolgálat behoza-
talát.

Erre van joga a törvényhozásnak, mig a szervezés a korona joga, a költségeket pe-
dig a delegáció szavazván meg, ezért a ka-
tona urak előbb a delegációkat veszik le lá-
bukról s aztán kényszerítik a törvényhozást.

Most volna a jó alkalom, hogy a tör-
vényhozás a maga felségjogát éreztesse a hadsereggel. Soha nem tanulja meg az al-
kotmányt a hadsereg, ha nem él jogával a törvényhozás.

LEVELEK.

Hivatal vizsgálat

Sz.-Somlyó, decz. 4.

Vármegyénk népszerű főispánja báró Wesselenyi Miklós főispán a napokban Sz.-
Somlyón járt s megvizsgálta a főszolgabíró hivatal ügykezelését és a város polgármes-
teri és rendőr-kapitányi hivatalait.

A vizsgálat délelőtt és délután folyt le s mindegyik hivatalnál megdicsérte a ren-
det és pontosságot.

A vizsgálatban még részt vettek: Ko-
vács István tiszti ügyész és a vármegye fő-
számvevője: ifj. Kapus Sámuel.

Egy híres medve-vadász halála.

S.-Sz.-György, decz. 4.

Zabolán folyó hó 2-án a községi lakós-
ság nagy részvéte mellett temették el Ba-
goly Ferencz 48-as hógvédet, ki mint szen-
vedélyes és híres medve-vadász a környéken is ismeretes volt. A községben az elhunyt vadász a legidősebb ember volt, 97 évet élt. A vadászat annyira szenvedélye volt, hogy életének legnagyobb részét lesben medvékre töltötte el és nem eredménytelenül, mert sa-
ját feljegyzései szerint 75 drb. medvét terít-
ett le. Utolsó óráiban is vadászalkandjairól elmélkedett, s arra kérte feleségét, hogyha elhal, puskáját tegyék koporsójába. Kivánsá-
gát teljesítették és azzal együtt temették el.

Hogy állanak a vetések?

A földművelésügyi miniszterhez a gaz-
dasági tudósítónk beérkezett jelentései sze-
bint november havában az időjárás nagyob-
bára száraz és a hó második felében hideg is volt; igen erős fagyok voltak különösen az ország felső részeiben és így az eke is kiszorult, tehát a vetési munkával sem készültek el mindütt a gazdák.

Az egérjárás miatt több helyütt a ve-
tést készkarva késleltették, de mert a nagy hidegek időelőtti és váratlanul beállottak, a késedelemmel sok helyen el is maradt az őszi vetés teljes munkája. Ez mert az időjá-
rás most sem kedvező, általában a kikelt ve-
tésekre sem, amennyiben a vetéseket jobbára gyenge hótakaró védi, ennél fogva attól tar-
tanak a gazdák, hogy az amugy is kisebb területre redukálódott őszi vetések telelése, a csapadék hiánya és a hosszantartó száraz-
ság miatt, kapcsolatban az egér és itt-ott fé-
reg és rovar okozta károsodással, kevésbbé lesz kedvező.

Ezidő szerint ugyanis az őszi vetések, még a legkorábbiak is kevés helyen állanak kifogástalanul, a későn vetett őszieknek pe-
dig egy része ki sem kelt és több helyen olyankor csirázott, amikor épen az erős fagy bekövetkezett. Általában bő havazásra és enyhébb időre volna szükség, hogy az el-
vetett magvak csiraképességüket ne ve-
szítsék.

A repcevetések a száraz fagyot már

több helyütt megsínylették, mindazáltal még türethetőn állanak. A bevetett terület, szem-
ben az előző évvel, kisebb.

Az erős hideg miatt igen sok helyütt a szőlők betakarása is elmaradt; és különösen a nyugoti részeken a répa egy része is sze-
detlenül maradt, sőt az a földben meg is fagyott.

A vivás és az egészség.

A vivás hatása.

A „Jó Egészség”-ben Kossa Gyula ta-
nár érdekes cikket írt a vivásnak az egész-
ségre való hasznáról. Cikkében a többi közt ezeket írja:

Miben áll a vivás jótévő hatása? Erre nem kell hosszú feleletet adnom, mert min-
denki tudja, de csak az tudja igazán, aki egyszer megpróbálta. Egy jó assaut után valósággal újjászületik az ember. Akárhány-
szor tapasztaltam magamon is, hogy fáradszt szellemi munka után, testileg-lelkileg eltö-
rődve, igazán „kriminális” hangulatban men-
tem a vívóterembe és egy negyedórai vivá-
gyakorlat elég volt arra, hogy a testi-lelki jóérzésem, vagy ahogy egy eléggé nagyon nem üthető magyar orvosi kifejezés mondja: a *közérzetem*, megint a rendes kerékvágásba zökkenjen. Azt mondhatja valaki, hogy igen, ez csak afféle mesterséges izgalom, olyan leplező- vagy halogató-szer, a milyen az ál-
matlanságra a feketekávé, vagy az alkohol, melynek hatása multával annál károsabb és erősebb reakció következik. Hát ez nem áll; a vivásnak az utóhatása is jótékony, ha mérséklettel élünk vele. Alig van aszre-
vezetnek olyan élettani működése, melynek eleveensége ne fokozódna vivás közben. A szív működés, a vérnek keringése élénkebb, a lélekzés mélyebb és szaporább lesz; az arcz kipirul s a bőrnek egész felülete job-
ban megelégedik élénken keringő vérral; a test izomzata, amelynek oly fontos szerepe van a szervezet hőmérsékletének szabályo-
zásában, minden részében hevesebben funk-
cionál; ennek egyik következzése a bőrséges izzadás, ami pedig jótékony dolog, mert sok mindenféle rossz anyagot, bomlás-terméket, hulladékot kiküszöböl, mi a bonyolult élet-
folyamatok közben a testnek fonséges be-
rendezési konyhájában megszaporodott. Te-
hát a szív, a tüdők és az izomzat működése az, amire a vivás első sorban gyakorolja serkentő hatását. Vagyis éppen azokra az orgánumokra, melyek az általános anyag-
forgalmat fentartják, szabályozzák s így a szó szoros értelmében vett testi életnek leg-
főbb tényezői. Az anyagforgalomnak ez a jótékony meggyarapítása okozza, hogy bi-
zonyos idő múlva a legtöbb vívó ember tes-
téről eltűnik a fölösleges zsír, ugy, hogy *kövéségre hajlandóknak alig lehet jobb és egészségesebb kurát ajánlani a vivásnál.* Ter-
mészetesen ez a kura csak akkor válik be, ha a vívógyakorlatok után bekövetkező szom-
juságot és farkasétvágyat kissé megvárakoz-
tatjuk és nem túlságos bőkezűséggel elégít-
jük ki. Néhány év előtt kellemetlenül ta-
pasztaltam magamon a hízásra való hajlan-
dóság jelenségeit; néhány hónapi erőteljes vívógyakorlat azonban rövidesen eltüntette a fenyegető embonpoint-t és azóta pontosan állandó a testem súlya. Arra is tudok ese-
tet, hogy megcsökönysödött *üzleti bajok-
kal vesző, podagra*s ember állapotota fel-
tűnően javult a vivás gyakorlása közben és ez egészen érthető is, mert az az aktív ma-
szász, amelynek üzleteinek vivás közben ki-
vannak téve, nemkülönben a bőrséges izzá-
dás csak jótékony lehet az efféle bajokra. Az illető, kiről van szó, ma színezésséges ember és gyakran emlegeti, hogy a vivás a legjobb óvószere a podagra ellen.

Szibériai borzalmak.

A lánczabörtön titkai.

Külföldi írók már eddig is elretentő adatokat közöltek arról, hogyan bannak a szibériai börtönökben az elítéltekkel, ezeket a leírásokat azonban orosz részről rágalmat-
nak jelentették ki. Most két orosz folyóirat a szibériai börtönök életéről és a kép, ame-
lyet olvasóik elé tárnak, még a külföldi „rá-
galmaknál” is elsmomorítóbb és sötétebb.

Az alexandrovski *lánczabörtönben*, me-
lyet azért neveztek el így, mert ott minden rabot vasravernek, a börtön négysszáz fegyven-
czét a leirhatatlanul embertelen bánásmód annyira elkieserítette, hogy nem akartak többé enni, mert kések voltak inkább meghalni, semhogy tovább is szenvedjenek. Elvégezték a nehéz munkát, de az ételekhez hozzá sem nyultak.

A börtölés harmadik napján több fe-
gyencze elalult. Az egyik fegyencz az isten-
tiszelet alatt letérdelt a lelkezés előtt és ösz-
szetett kezekkel kérte, hogy jöjjön el a börtönbe és győződjön meg személyesen, hogy ott mik történnek.

A lelkezés megjelent a börtönben és a nyomor, melyet ott látott, mélyen megrendi-
tette. A fegyenczeket folyton bezárva tartot-
ták és naponta csak egy órára sem ereszték-
ték ki őket az udvarra, hogy friss levegőt szivhassanak. A fegyenczek egymásután be-
tegettek meg, de a börtön hivatalnokai nem törődtek velük és csak azokat vitették a kór-
házba, akik már haldokoltak.

A lelkezés azonnal jelentést tett az ügyésségnek, de ez sem használt. — Egy másik szibériai börtönben a fegyenczek ma-

gukat kötelesek élelmezni. Ezt csak úgy tehetik, hogy fegyveres örök által kísérvé házról-házra járnak — koldulni. A czár parancsára egy bizottság megvizsgálta a szibériai börtönöket, de a deportáltak helyzete ekkor sem javult. Sachalin szigetének rozsdás üstökben főzik a fegyenczek számára az ételt, melyben sávbogarak uszálnak. Nemcsoda ilyen körülmények közt, ha az orosz börtönökben a fegyencz-lázadások egyre sürűbben fordulnak elő.

36 ember tűzhalála.

Égés Amerikában.

Két helyről érkezik hír egyszerre, mely harminczhat ember tűzhaláláról számol be. Az egyik katasztrófa színhelye a vesztáliai Bohum, ahol egy cukrosbolt leégett s a tűzben tizenhárom ember pusztult el, heten megsebesültek. A másik tűzkatasztrófa Csikágóban történt, ahol egy szállóban, mely egészen leégett, 23 ember vesztette életét. A bohumi és csikágói tüztől ezeket a tudósításokat kaptuk:

Göring bohumi czukrász boltjában tegnapelőtt éjjel tűz támadt, amely rémes gyorsasággal terjedt el az egész házban. A ház lakói, akik aludtak, nem tudtak kimenekülni, mert amire felriadtak, akkorra már a lépcső beomlott. Egy cselédleány, aki remületében kiugrott a ház ablakán, agyonzuza magát, egy 12 éves leányka pedig, aki, ameddig lehetett, egy ablakfába kapaszkodva kiáltozott segítségért, szintén lezuhant az utcára és halálosan megsérült. Egy tüzőltő, aki nagynehezen behatolt az égő házba, három halottat és három súlyosan sebesültet hozott ki. Tegnap délelőtt még kilencz halottra akadtak, de attól félnek, hogy még vannak áldozatok a romok között. A sebesültek közül ketten aligha maradnak életben.

Csikágóban a Madison-utcában levő Linboln-szállóban tegnap reggel tűz ütött ki, mely alkalommal 23 ember életét vesztette. Hír szerint a legtöbb lakó fulladás következtében halt meg. Eddig 19 holttestet hoztak ki. A tűz kiütésekor sokan leugrottak a negyedik emeletről. Ujabb távirat jelent: Most már konstátálták, hogy a Linboln-szálló égése alkalmával 14 ember lelte halálát. A többi halottnak vétembernél csak mérges gázok behelése következtében támadt ájulást konstátáltak.

IRODALOM.

Egy hasznos füzet. Ma egy nagyon hasznos, professedeli füzetet vettünk; címe: *A mentésről és az első segélynyújtásról*; ügyes tollú közreadója: Konrád Dániel dr., a Kolozsvári Önkéntes Mentő Egyesület tevékeny főnöke, ki a mentésügy terjesztése és népszerűvé tétele körül oly nagy, napról-napra folytatódó, önzetlen munkásságot fejtett ki. Ebbeli hasznos tevékenységének egy újabb bizonyítéka ez a kis füzet, melyben egyszerű, világos, érthető nyelvezeten tárgyalja a sokszor hirtelen jövő baleseteket, az ezekre nyújtandó első orvosi segélyt. Utasításokat ad a könyv hirtelen vérzések lecsillapítására, zúzódások sebek ellátására, a csonttörés, ficamodás, megfagyás, égetés, vízbefulladás, akasztás, fojtogatás, fulladás, mérgezés, ájulás, tetshalál körüli eljárásokra. A nagyon praktikus, szinte nélkülözhetetlen könyv kapható minden könyvtárakban és minden legmeglegben ajánljuk mindenkinek a figyelmébe. A füzet ára 20 fillér.

Tűz. Apró, szalonnovallettek jelentek meg ezen a czímen egy szecessziós kiállítás füzetben, melynek írója, *Comtesse D'anne* pseudonim alatt rejtezkedik. Stílusa eleven, néhol ötletes s az író sok szubjektivitással, néhol kárhözhatóan, néhol megkapó szubjektivitással dolgozik. A könyv Budapesten jelent meg.

TÁRCZA.

Az utolsó szalmaszál.

A Beta néni elbeszélése.

Marika a mézesketeket élő fiatal asszony volt s újonnan új kis gazdasszony.

— Mindnyájan fiatal asszonyok s új gazdasszonyok vagyunk egyszer életünkben — mondá Beta néni, amint a tűzhely előtt ülve egykedvűleg a szemüvegét fényesítette s a tapasztalást nem lehet könyvekből megtanulni, mint az olvasást és a számtan szabályait. S a mi Marikának is csak olyan légvárakat épít — fellegekben repülő tapasztalatlan gyermek volt, mint a többi vele egykorú menyasszonyok szoktak lenni; ő is azt hitte, hogy midőn férjhez megy, egyenesen a paradicsomba fog lépni.

— Az Isten tudja csak mit gondolnak ezek a bohó leányok, hogy így csalják magukat. De hát mindnyájan tökéletlenek vagyunk!

— Igen, a mint fentebb mondtam, Marika új asszony volt — s elég szép volt a férj rokonaitól, hogy messze földről mind eljötték s meglátogatták, épen akkor, midőn Marika új függőnyeit tette fel az ablakokra, s az új szőnyegeket terítette a földre. Póka Péter bácsi, a Marika saját rokona Póka-falváról szintén eljött a feleségével és két fiával; egész falusi öszténiséggel bevallotta, hogy eszéigába sem jutott volna ez a látogatás a fővárosba, ha nem tudja, hogy kis húgának kényelmes szállása és saját háztartása van.

— És én megvagyok róla győződve, hogy csakugyan nem jött volna, mert Péter bácsi nagyon szűk marku ember volt s tudta, hogy a vendéglői élet sokba kerül. Az öreg Kádár Karolina kisasszony is eljött az anyjával s hogy a meglepetés teljes legyen Késérü Amália is megérkezett. Tele volt a ház

SZÍNHÁZ.

Loute tegnap előadása elég szépségszámú közönséget vonzott. T. Halmi Margitot a cím szerepben sokat tapsolták. Kötőnök voltak még mellette Megyeri, Kassai, Laczkó s a sok mellék szereplő.

A sárga csikó. Csepregi kitűnő népszínműve kerül színpadra hétfőn este. A pusztabíró: Szentgyörgyi, Erzsikét Szabó Mariska játssza.

A harmadik ifjúsági előadást tartják holnap délután 3 órakor, színpadon Rákosi Jenő vigjátéka, az Aesopus — melyről Pálffy Márton unitárius kollegiumi tanár fog értekezni.

A boszorkányvár — Milócker operettje holnap este kerül színpadra.

Mátrai B. Béla vendégszereplése. Közönségünk régi kedvelt művésze, Mátrai B. a kitűnő jellemzésű kedden és szerdán tartja meg két föllépésre terjedő vendégszereplését, a mely iránt általános nagy érdeklődés nyilvánul. Mátrai kedden este Shylockot játssza Shakspeare — Velenoezi kalmárjában.

A cigánybárót adják hétfőn délután az ismert szereposztással.

Pap Mihály dramolettjének bemutatása. Pap Mihály ki a múlt évben csinos verseinek kiadásával lepte meg a közönséget, meg két föllépésre terjedő vendégszereplését, a mely iránt általános nagy érdeklődés nyilvánul. Mátrai kedden este Shylockot játssza Shakspeare — Velenoezi kalmárjában.

Egy párizsi regény. Fouilleut Oktáv rég nem adott nagyszerű drámája szombaton új betanulással fog színpadra kerülni.

Heti műsor:

Hétfő: d. u. *Cigánybáró*.
este *A sárga csikó*.
Kedd: *A velenoezi kalmár*.
Szerda: *A főszék*.
Csütörtök: *Loute*.
Péntek: *Új ház*. *Pillangó k. 8. pont*.
Szombat: *Egy párizsi regény*.
Vasárnap: d. u. *III. Richard*.
este *Hangadó László*.

Sajtópör.

Esküdtszéki tárgyalás.

Kolozsvár, decz. 6.

A ma tartott esküdtszéki tárgyaláson Szász Ödön hírlapírónak sajtó útján elővetett vétsége került tárgyalásra. Szász Ödön tavaly a Kolozsvári Hírlapírói Lehel szerkesztésében megjelent „Ujság” című lapban erős vádakkal illette Röpáczy Tivadar fűtőházi főnököt. A fűtőházi munkások u. i. egy levelet küldtek, a szerkesztőségnek melyben elpanaszolták főnökük részéről szenvedett sérelmeiket, bántalmait. Ezt a levelet Szász Ödön a lap segédszerkesztője kiadta s egyben élénk kommentárokat fűzött a befooglaltakhoz. Röpáczy Tivadar sajtópert indított a cikkért s a vizsgálat folyamán Szász Ödön magára vállalta a felelősséget.

Az esküdtbírószékkel reggel nyolcz órakor ült össze. A tárgyalást Reinhold Artur törv. bíró vezette. Szavazó bírák: Szentkirályi Gyula és Csizsér Károly. A vádhatóságot Endes Miklós kir. ügyész képviselte. A panaszost dr. Tutsek Sándor képviselte. A vádlott védő nélkül jelent meg.

atyafisággal, úgy hogy elvégre Mariska és a férje kiszorultak a szobájukból a konyhaföldjére oda tettek matraccokat s azon aludtak — én pedig a harmadik szomszédban lakó barátomhoz mentem éjszakára.

— Keserves állapot volt mondhatom, felvált fordulva a ház és mi magunk nem voltunk otthon benne. Marika az első nap nagyon nyájas volt és mosolygott, a második nap illedelmes volt szíves — de a harmadik nap már nem láttam mosolyogni s nekem és a férjnek azt mondta, hogy ha ez a dinum dánium sokáig tart így — akkor ő nem tudja mit csináljon. De a férje, az én tulságig jószívű Józsi öcsém azt mondta, hogy a vendégszeretet kötelességünk s csak legyen türelmünk, mert az atyafiaknak is dolguk van otthon s csak nem maradnak nálunk örökké.

De egy kevés idő múlva Marikával mi azt vettük észre, mintha némelyiknek hajlandósága volna bennünk hosszabb időre bologdítani. Egész nyugalommal letelepedtek, berendezkedtek s otthon érezték magukat.

— S temérdek apró kellemetlenségünk volt; csekélységnek látszóttak eleinte, de utóljára olyan arányt váltottak, hogy egy szerit türelmet is kihatottak volna. — Péter bácsi nem szerette a sőtalan graham kenyeret csak a czököst, az öreg Kádár néni pedig azt mondta, hogy a czök, élesztő és kovász, bár milyen alakban és kis adagban halálos mérge nekik. Késérü Amália nem szerette a forrált tejjel készített meleg kávét, Kádár Karolinát pedig a hideg rázta ha a jó hideg habos kávét látta. — Póka néni azt mondta, hogy ő ki nem állhatja a sült húst, anyám pedig ki véletlenül szintén most jött el kis menyét meglátogatni, különben egy igen szeretetreméltó öreg ur volt, de kissé válogatos a frissen sült bornyu szeletekért bontott. — Póka néni a húst csak összevagdálva szerette jó zsíros tejfeles lével — Karolina kisasszony a hideg halat és a vadhúst kívánta. — Amália szerette a régi tizenkét órai ebédet atyám két órára kívánta, hogy találjunk, a testvérem pedig csak négy óra

Rendes esküdtek: Andrásofszki Lajos, Hidegh Mihály, Szathmári Ákos, Csernyánszky Lajos, Ajtai K. Albert, Bertha Mihály, Burgya Tivadar, Dobál Antal, Veress László, Schultz Rezső, Benyovits János, Dr. Sárkány Lajos.

Pótesküdtök: Farkas Antal, Asztalos Károly.

Az esküdtek meghiteltetése után az elnök ismertetie a sajtópör anyagát a rávonatkozó iratokat s felolvastatja az inkriminált cikket. Ezután a tanukihallgatásokra került a sor.

Első tanúnak Veress dr. Máv. pályatorvost hallgatták ki, ki elismerte, hogy a fűtőházi munkások tulvanakot terhelve, de azért korántsem lehet Röpáczyt okolni. A sérelmek és bajok oka a rendszer volt. — Kihallgatták azután Horváth Mihály gépészt, Stori Antalt, Ince Andrást, Kovács Déneset, Szabados Lajost, Szabos Tódort, Végh Gyulát, Kovács Gerőt, kik csekély kivétellel mind azt vallják, hogy Röpáczy Tivadar fűtőházi főnök, ha rótt is rájuk fenyelemi büntetést, legfőbbjóról érdem és igazság szerint való volt az.

Tanukihallgatás után az elnök közli az esküdteket, hogy a Szász Ödön vádlott, hírlapíró említett cikke alapján Röpáczy ellen a fogelmi eljárást megindították, de az eljárás megczáfolta a közleményben felsorolt vádakat.

A bizonyítási eljárást az elnök befejeztetnek nyilvánítja s felhívja Endes Miklós alügyészt az esküdtekhez intézendő kérdések beadására. A kérdések megvitatása s esetleges módosítása végett elnök az ülést 30 perczre felfüggeszti.

Szünet után Ajtai K. Albert felolvassa a módosított kérdéseket. A bíróság a kérdések végleges megállapítására egy félórás tanácskozássra vonul vissza. A kérdéseket jegyző 1 órakor olvasta fel.

A vád- és védelem szavára délután került sor.

MINDENFÉLE.

— decz. 6.

December.

Ez év utolsó hónapjára hirdetünk előfizetést. Előlehet fizetni.

3 koronával.

Együttal kérjük azokat az előfizetőket, kik a *multa* névze előfizetési díjjal *hátráltnak* vannak, szíveskedjenek azt mihamarabb megküldeni.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küldünk.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

— **Lapunk jövő száma a közbeszó ünnep miatt** (december 9-én) **kedden jelenik meg.**

— **A hó.** A tél most már valóságos pompájában köszöntött be. Eddig is volt hideg meg nedves, ködös idő, de most vastag, vakítófehér hótakaró fedi a földet. Kolozsvárt tegnap esti 5 óráig volt csaknem a déli órákig sűrű hóesés volt, ugy, hogy ma már 3—4 cm. magas hóréteg van mindenütt. — Bundás december az idén csakugyan nem fejté bundáját az északi hőmezőn, hanem felöltötte, hogy diszben jelenjék meg; mint az első téli hónap. A havat természetesen epedve várta a gazdaközönség, mert a száraz hideg már is megrongálta a őszi vetéseket. Csupán a szegény proletár állat-

világ van kétségbe esve. Mindent hó fed. Apró fűszálát és elhullott magocskát, meg bogycókat egyaránt. Nincs élelem a szabadban s most az erdők madarai is közelebb húzódnak a városokhoz és falvakhoz, a hol hulladékokat remélnék. Ne felejtkezzetek meg jó szívű emberek a szegény madarakról. — Hintsetek morzsákat, vagy legalább ne üldözzétek szorultságukban, hiszen ők a természet ékességei. Ők a zöldülő erdők költői a kik annyi igaz gyönyörűséget tudnak szerezni mindazoknak, a kik megértik. De még a nagyobb ragadozókra is az inség tekint. Ezek is közelebb húzódnak az emberlaka helységekhez. Az újságokban pedig — ha így marad a szép téli világ — nem sokára megjelennek a rémes farkas kalandok. Vigasztaló a dologban az, hogy többnyire csak az újságokban jelennek meg csapattól az ordasok és nem a valóságban.

— **Irsay József lelkész fogadtatása.** Szép fogadtatásban részesítették a kolozsvári ev. ref. hívek Irsay József újonnan választott lelkészét ma délbén.

A Belfarkas-utcai templomtól 23 kocsi indult ki a Kajántó völgyén a téglagyárig, hogy a határnál fogadják a népszerű lelkészt.

A kivonulásban részt vettek a következők:

Török István, Versényi György dr., Rutska Lajos, Rutska János, Nagy Gábor, Somodj István, Szentgyörgyi Bajos, Benedek József, Kuszkó István, Pataky Sándor, Kádár János, Veress Sándor, Kilyén Sándor, Szabados Lajos, Szabó Lajos, Kondász Ferencz, Régeni György, Zágoni Mihály, Szilágyi György, Butyka János, Butyka József, Butyka György, Tarkányi Ferencz, Furu Gergely, Hatházy István, dr. Butyka Dezső, Tarkányi György, Makó György, Szalma József, Szalma István, Szalma György.

Török István üdvözölte itt az új papot, Isten szabd ege alatt hóval borított mezőn, a következő szíves szavakkal:

Kedves barátom!

A kolozsvári ev. ref. egyház küldöttei vagyunk.

Szívünk szeretetét hoztuk elődbe, azzal üdvözlünk városunk határára. Őm, remény váltakoznak keblünkben, ha reád s egyház-közönségünkre gondolunk. Öröm azért, hogy megtaláltunk téged, remény azért, mivel egyházi életünk felújítását várjuk tőled, azt a felújulást, melynek őreg papjaink ifjúkorában örülhettek. Mert volt idő, mikor a hívők serege itt is szeretettel övezte körül papjait. A szeretetnek ez a forrása ma sem apadt ki egészen, csak a feltalálóra vár, ki köcsömbe adja szeretetét. Mi azt hisszük te vagy az a feltaláló, ha mind elhoztad magaddal hódító kincseidet.

Elhoztad-e híveid számára az édesapa szeretetét? Lesz-e kedved és időd meglátogatni, megismerni szegény és gazdag híveidet? Benyitogatsz-e a kunyhókba is? A durvasággal lesz-e erőd szelídekedni maradni? Lesz-e erőd az igazságért megörömetlenül harcolni? Nem fáradsz-e ki az ingadozó lelkek megerősítésében?

Van-e bátorságod a szentírás fegyverét villogtatni szóval és írásban, a templomban, a társadalomban, az irodalom terén?

Ime ezek s még száz meg száz ily kérdés tolnak előnkbe, mikor téged fogadunk s egyház-közönségünkbe vezetünk. De nem azért szólnak most hozzád, hogy irányt adjunk neked; mert megvagyunk győződve, hogy benned, veled erőnk akarat és elhatározás lép közénk. Tudjuk, hogy a világi javak kereséséről lemondott, mikor elhatározást, hogy ide jöjj. Csak ily elhatározással remélheted egyházad újja teremtését, csak

igy remélheted, hogy híveid visszaszolgálják neked áldozataidat.

Nálunk nehéz felekezeti állapotok vannak. A római katholicusok nagy buzgósággal fáradoznak egyházuk gyarapításán, híveik lelki gondozásán. Van hozzá sokkal több vagyonuk, sokkal több emberük, mint nekünk; eszközeik, tanak a képződést jobban megragadják, mint a mieink. Nem csupa szóbeszéd tehát, ha azt mondjuk, hogy a mi csekély számú papjainknak emberi erőt majdnem meghaladó munkát kell végezniük, ha a versenyt kibírni akarjuk a kath. papok nagy számával szemben. De még így sincs okunk kétségbeesni, mert minket nemcsak emberek, nem csupán világi erők segínek; hanem segít a jó Isten az ő varázsigéivel, az új szövetségben kijelentett isteni ígérekkel, melyeket nekünk szabad olvasni, sőt megismerni, követni nemcsak jogunk, hanem kötelességünk is. A róm. kath. egyház, elzárja híveit az új szövetség üdvözítő forrásától, csak a papokat engedi oda; a mi felekezetünk pedig a mi papjainknak megrendeli, hogy híveiket ez üdítő forrásokhoz a biblia olvasásához vezessék. Ez ad nekünk isteni erőt s törhetetlen bátorságot.

Ezért jössz-e hozzánk kedves, tiszteletes barátom?! Ha ezért jössz, meleg szeretettel üdvözlünk; jöjj és vezess minket! A jó Isten tartson. Éltesse téged sokáig!

Irsay megilletődve válaszolt a nemes és szent ekklézsia küldötteinek, kedves és jó tanárának, mesterének. Sokszor rötta ezt az utat 17 éven keresztül. A mai ut volt a legnehezebb. Megtelt a lelke keserűséggel, hogy egyházait elkellet hagynia. De elhagyta őket e vezérő ekklézsiáért, elhagyta, mert ő itt is az Isten szolgája, az erők között erőtlenséggel, de teljes hűséggel.

Tudja, hogy nehéz munka vár reá. De a mi késett, megtalálta. Oda át is hadakozott. Harczolt. Harczolt a béke, a szeretet fegyvereivel.

Ő az egyház ellen irányuló áramlattól nem fél. Annak van igaza s az győz mindig, a ki Isten segítségével küzd.

Neki nem kell senki buzája. Ő át nem lépi a más barázdáját. De buzgón fogja művelni azt a mezőt, a melyet Isten neki szánt.

Az ő élete nem drága. Oda adja, feladja híveit. Istenlőt kapt. Istennek ajánlja. Ő szerbe járt ott is hívei körében minden kunyhót. Mindeniktől könnyekkel vett búcsút.

Bátorsággal jött ide. Tudja, hogy a mi-ként azt az írás mondja, hogy a mint egy kenyérből eszünk, egy pohárból iszunk, ugy egy testek vagyunk, ugy egyek leszünk, egyek legyünk örökké. Zajos éjlenzés. Ezután mindenikkel barátságosan kezét szorított és kocsiara ült a fogadó serege s bevonultak Irsával a városba.

A bevonulás alatt az utcákon mindenütt megállt a járó közönség s gyönyörködve nézte a hosszú kocsiárral szép menetet; a Magyar-utczában egész sorfalat képezett a közönség.

Irsai szállásán ott voltak az egyház notabilitásai. Herepei első pap, presbiterek, teológiai tanárok külvárosi hívek nagy száma.

Ince Gerő táblabíró főgondnok üdvözölte szíves szavakban új hajlékában a lelkészt. Kiemelte az egyház fontosságát, melynek a vallásos és hazafias nevelés az alapja. Ezután kérte az isteni gondviselést, hogy erőit egészéget kitaraszt adjon az új lelkipásztornak.

Irsai megilletődve válaszolt. Megnyugvással és hálával vette, hogy hajlékot rendelt neki az Ur, a melyhez ő egy porszemmel sem járult.

Eddig ő vándor volt. Otthonának kevés hasznát vette. Kilencz községbe járt állandóan hirdetni az igét.

Békességet vitt mindenfelé békességet hozott mindenün. Munkálkodásának nem volt más fundamentuma, mint a Krisztus szeretete. Alig száradtak fel a válság miatt a keserűségnek nedves könnyei s ime, az édes viszont látás gyönyörűsége tölti be a lelkét.

Közöni e hajlékot de neki ez oem elég. Neki nem csak ez a ház kell. Neki hívei körében minden házban kell egy hajlék, a hol megpihenessen, a hol szívét, szeretetét ad-hassa neki a ház minden lakója.

Reá nézve nincs más világ, nincs más élet, mint ez egyház kebele.

Neki olyan keserű volt, oly fájdalmas volt a bucsuzás. Nem dhajt többé bucsuzni. Arra kéri a híveket, engedjék, hogy egyházának itt éljen, híveit itt halljon, temetését itt érhesse meg. Éljenzen.

A hívek lelkesült serege a legnagyobb tisztelettel és szeretettel vett ezután búcsút a népszerű új paptól.

Protestáns-esték. A f. december hó 7-én — vasárnap — d. u. 5 órakor I. az ev. ref. theol.-fakultás díszteremében. 1. ének. 2. Felolvasás. Tartja: Pokolyi József, ref. theol. tanár. 3. Szavál: Szotyori Lajos, I. éves theol. „Az Isten” Szabó Jenőtől. 4. ének.

II. A magyar-u. ref. népiskolában. 1. Ének. 2. Felolvasás. Tartja: Veress Sándor, h. pap. 3. Szavál. 4. Ének.

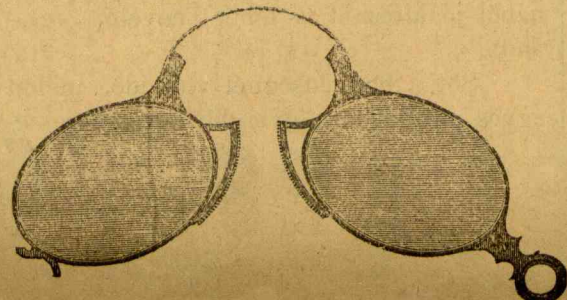
III. A hídvei ref. népiskolában. 1. Ének. 2. Felolvasás. Tartja: Molnár Lőrincz, ref. pap. 3. Szavál. 4. Ének.

IV. A monostori részben. 1. Ének. 2. Felolvasás. Tartja: Dr. Kecskeméthy István ref. theol. tanár. 3. Szavál. 4. Ének.

— **Kolozsvár város szakszótályainak gyűlése.** Néptelen volt a terem, a mikor a szakszótályi gyűlés kezdődött. Pedig fontos tárgyakat voltak. A gyűlésen megje-

Fontos tudnivaló kik szemüveget kell hordjanak!

Csak válogatott és szakismerettel bíró látszerésztől vásárolt szemüvegek erősítik és javítják az emberek látóképességét. Ilyen szemüvegeket és orrcsipeket egyedül

BOSKOVITS A. okl. látszerész árul.

T. vevőim igazolni fogják állításaimat. Nálam kaphatók Holloztrik-féle barométerek 6 forinttól feljebb; továbbá kiváló teljes szintelen látszövek 6 frrtól feljebb és a m. tisztelt tisztikar nálam kaphat csupán valódi compaszokat és hőmérőket.

Az üzlet 1858ban alapítottott.

Az üzlet 1858-ban alapítottott.

lent Benel Ferencz, Gámán Zsigmond, Hal-
ler Károly, Kuszó István, dr. Tutsek Sándor.
Reményik Viktor, Tamásy István, Merza
Gyula, Török Sándor, Losy Béla, dr. Ge-
nersich Gusztáv.

(Városatyák szaporítása.)

Esterházy László dr. terjesztette elő a
javaslatot a városatyák szaporítására nézve.
Négy választókerület helyett 8-at javasol.
És pedig a kerületek és a szavazók így
oszlának meg.

I. Monostor	506 szavazó vál.	12 képviselőt
II. Felső	483 „ „	12 „
III. Belváros	427 „ „	12 „
IV. Közép	410 „ „	10 „
V. Alsó	470 „ „	12 „
VI. Kétfélekézt	560 „ „	14 „
VII. Erzsébet		
Hidelve	454 „ „	12 „
VIII. Hidelve	400 „ „	10 „

Együttvéve 3520 szavazó van és lenne
188 képviselő.

Dr. Tutsek Sándor hozzá szól a javas-
lathoz. Kérde tekintettel voltak-e kerületek
növekvésére?

Fekete Nagy Béla nem látja szüksé-
gét a szaporításnak.

Tutsek dr. utal arra, hogy kevesen lá-
togatják a gyűléseket. Most is 5 választott
és két virilis van jelen. A választottak 3-szor
oly buzgalommal jelennek meg. Pedig kívána-
tos, hogy minél többen legyenek itt. A nem-
zetközi szociálistáktól 6 nem fél. Jöjjenek,
lássák ezek, hogy mi történik itt. Hisz a
klikk rendezett mily nagy bajjal lehetett
megtörni. A nagyobb biztossan ilyen alaku-
lásnak elejét veszi.

Salamon Antal a szaporítás ellen szól.
Olyanok kerülnek be, a kik a város érde-
keit szívtükön nem viselik. Jobb ha kevesen
vannak, mert ezek dolgoznak. Utal a kül-
földi példákra.

Dr. Haller a törvényre utalva, a ki-
egészítést keresztülvándóknak tartja.

A polgármester magyarázza ezután a
törvényt, mely után a szaporítást a többség
elejtette.

(Ujonez jutalék.)

Az ujonez jutalék felemelése és a pót-
tartalekosok behívására vonatkozó törvény-
javaslat ellen felírás intézését határozta a
gyűlés.

(Piaci rendezés.)

Koleszár Sándor és társai kéri, hogy a
gabna-piac a Honvéd-utczába tétessék.
A szakosztályok úgy vélik, hogy rendezni
kell az egész városra nézve a piacokat.
Ezzel kapcsolatban elintézés nyer ez az
ügy is.

(Idegen forgalom.)

Fekete Nagy Béla az idegen forga-
lomra vonatkozó, lapunkban több ízben is-
mertetett javaslatot terjesztette elő. A ja-
vaslathoz Merza Gyula és Genersich Gusztáv
szólott, mely után azt elfogadták a szak-
osztályok.

A gyűlésnek fél 7 órákor volt vége.

A tárgysorozatot ma folytatják.

— **A kik fázának és éheznek.** A
szegények megsegítésére egy bizottság ala-
kult volt városunkban. E bizottság tagjaihoz
Szvacsiná Géza polgármester a következő
felhívást intézte:

Mélyen Tisztelt Uram!

Száz és száz nyomorgó ember megélhe-
téséről és segélyezéséről gondoskodott az
a bizottság, a mely már két év telén ke-
resztül kenyeret adott az éhezőknek és fát
a szegényeknek.

Ezt a bizottságot emberbaráti kötelessége
ismét tette szolgálatra, mert újra itt a tél az
ő dermesztő fagyával, az ő rémes nyomo-
ruságával és mert a keresetképtelen, mun-
kanélküli szegények egy nagy része ismét
éhezik és ismét fázik!

Egy hívó szózat onnan a magasból szól
felénk, hogy lépjünk a könyörület utjára
és hogy kezdjük meg a legégetőbb pilla-
natban az idén is működésünket és adjunk
az idén is kenyeret és fát azoknak, a kik
éheznek és fáznak, mert az a kenyér,
a mit nekik adunk, minket is táplál és az
ők tűzhelyének a tüze a mi szíveinket is fel
fogja melegíteni.

Átnézzem a tavalyi bizottság névsorát,
61-en voltunk és hála Istennek, mindnyá-
junkat megtartott az isteni Gondviselés.

Arra kérem tehát a tisztelt tagtárs
urat, hogy *f. évi december hó 7-én azaz
vasárnap d. e. 11 órákor a polgármesteri
szobában* tartandó értekezletre, a mennyi-
ben csak lehetséges, megjelenni szíves-
kedjék.

Tanácskozásunknak tárgya lesz, hogy
miként segíthetünk azokon, a kik fáznak
és éheznek.

Kolozsvárt, 1902. évi decz. hó 4-én.

Szvacsiná Géza
polgármester.

— **Bazár.** Holnap nyílik meg a Mária
Valéri egylet által rendezendő bazár a ko-
lozsvári Vigadó termeiben. Székely, csángó
és kalotaszegi házi ipar készítményeket fog-
nak ott árulni a jótékony célra, szépséges
kisasszonykák. E tárgyakból lesz licitáció
is, de nem kell megjödni, mert minden na-
gyon olcsó lesz. Az árverési hienák ki lesz-
nek zárva a kótya vetélyből. Sok szerencsés
ujtást, sok érdekes programot szöttek most
bele a nők a bazár sorozatába. Ezek az uj-
tások egy része Kozma Ferenczné urnő lele-
ményességét dicséri.

A bazár műsora holnap a következő
lesz: 1.) „Serenade“ Ocskay brigadérosból,
czimbálmón játsza Jakobi Emma k. a. 2.)
„Mézes hetek“, dialóg, előadják Somlyai
Anna k. a. és Tribus Gábor ur. 3.) „Salon
darab“ Delibes Leótól, zongorá előadja Tar-
ring Florence k. a. 4.) „Monolog“ irta Pé-
terfi Tibor, szavalja Szondy István ur. 5.)
„Dalok“ S. Scholtztól, „Kis aranyos sziget“
és a „Görög rabszolgából“, éneklő Gergely
Giza k. a.

Hétfő pedig: 1.) „Trió“ a „Bájjal“
dalműből, Donizettitől, előadják: Hochbauer
László (hegedű), Kunec Aladár (celló) és

Bartha Jenő (zongora) urak. 2.) „Vár és
kunyhó“ irta br. Eötvös József, szavalja
Némethy Lenke k. a. 3.) „Francia és ma-
gyar dalok“ Balog Jancsi zenekarának kísé-
rete mellett hegedűn előadja Laskay Dénes
ur. 4.) „Magyar népdalok“ zongorán játsza
Láposy Sarolta k. a. 5.) „Az egri leány“
Arany Jánostól, szavalja Csorba Dezső ur.
6.) „Az anyaszív“ — „Az idyll“ magyar
népdalok, czigányzene kísérettel előadja T.
Halmy Margit színművész.

A karácsonyi bazárban működő urhol-
gyek felkérésnek, hogy vasárnap délelőtt 11
és 1/2 órákor a Redout teremben megjelenni
szíveskedjenek. A rendező bizottság.

— **Szent-György szobor.** A Kolozs-
várt felállítandó Szent-György szobor ügyé-
ben a bizottság tegnap d. u. dr. Haller Károly
miniszteri tanácsos elnöklele alatt gyűlést
tartott. A gyűlésen jelen volt: dr. Posta
Béla alelnök, mint előadó, dr. Márky Sándor,
Pál István, Péterfy Zsigmond, dr. Pap József,
dr. Gál Kelemen, dr. Tutsek Sándor, Lossy
Béla, Török Sándor dr. Erdélyi Pál, Bertha
Mihály, dr. Széchy Ákos, Bogdánffy Mihály
Kuszó István jegyző.

Dr. Posta Béla előadta, hogy ő Felsége
részére most mintázzák a Szent-György szob-
rát, melyet a kir. palotában fognak felállítani.
Dr. Förster Gyula a *műemlékek orsz. bizott-
sága* elnökének közbenjárására tehát hozzá
juthat a bizottság a szobor egy ötvényéhez
a nélkül, hogy a minta elkészítésének tete-
mes költséget viselnie kellene. A művészi
kiviteli és műtörténelmi szempontból is érté-
kes szobor Kolozsvárra szállítva így módon
nagyon csekély összegbe, 3700 koronába fog
kerülni. Ha egy megfelelő szép talapzatot
készítettünk hozzá akkor sem kerül a monu-
mentális mű többé 8000 koronánál. Am de erre
már 1000 korona rendelkezésre áll a város
részéről. Dr. Haller Károly is gyűjtött már
200 koronát. A bizottság örömmel vette e
bejelentést tudomásul. Dr. Haller Károlynak
és dr. Posta Bélának jegyzőkönyvi köszönetet
szavazott, hogy a város érdekében kikeresték
a kedvező alkalmat, arra, hogy egy ily szép
alkotást megszerezzenek.

Bejelentették, hogy az Egyetemi Kör e
czélra matiné rendez.

Dr. Posta Béla ismeretterjesztő előadást
tart ennek javára.

Dr. Páll István kanonok egyházi re-
ferens az egyház kiválóbb férfiai körében
teszi folyamatba a gyűjtést.

Péterfy Zsigmond a bankok és biztosító
intézetek körében eszközöl gyűjtést.

Heppes Miklós táblai tanács elnök a
bíróóságok körében fogja a gyűjtés érdekében
buzgalkodni.

Bánffy Gyurka báró népszerű dalaiból
a kolozsvári honvéd zenekar által tervezett
hangverseny egyikét e szobor javára ren-
dezik.

A mult vasárnap megalakult hölgybi-
zottságot megkérlik a gyűjtés azonnali meg-
kezdésére és arra, hogy a kolozsvári zene
konszervatóriummal egyetértve, a jövő év
első hónapjaiban hangversenyt rendezzen.

Dr. Papp József szerkesztő bejelentette,
hogy lapjában a gyűjtést haladéktól nélkül
megindítja.

Ötszáz darab gyűjtőívet, több kérő le-
velet bocsát ki a bizottság.

A pénzeket, a kezelés egyszerűsítése
végett posta befizetési lappal, a posta takar-
ék pénztárhoz utalja.

A bizottság kimondja, hogy szívesen
vesz a gyűjtés körül való közreműködésre
bárkit, aki osztozni kíván a lelkes munkálko-
dásban. Gyűjtő íveket, befizetési lapokat el-
nök, dr. Posta Béla alelnök előadó, a jegyző
vagy Hirschfeld Sándor pénztárnok azonnal
adnak, a mint azok elkészülnek. A gyűlés
az elnök és előadó életével véget ért.

— **A Mátyás szobor gyűjtő bizott-
ság** tegnap beszámolt munkálataival Szva-
csina Géza polgármesternek. Javasolta egy-
üttal, hogy a jövő év elején még egy ízben
ben intézzen a polgármesterhez felhívást,
hogy a kinnlé izek vagy gyűjtött összegek
vannak, azokat küldjék be és pedig a pén-
zeket posta befizetési lappal. Tévesen közölte
egyik helyi lap ez alkalomból azt, hogy a
Mátyás szobor bizottság feloszlott. E bizott-
ságnak feladatai vannak, a melyeket ezutá-
nra is teljesít. E bizottság elnöke dr. He-
gedűs Sándor lelkes pénztárnoka pedig Nagy
Lajos kir. tanácsos, nyug. tanár.

— **A kolozsvári Oltáregyesület**
örömmel értesíti tagjait és az érdeklődőket,
hogy a főtéri templom főoltára közötti mun-
kálathoz annyira haladtak, hogy az oltár-mé-
ladást véglegesen decz. 14-ére lehetett kitűz-
ni. Az oltárt Majláth Gusztáv Károly püspök
ur ő maga áldja meg; ünnep nagy mise
alatt a „Mária-énekek“ Zangl „Szent Lajos
miséjé“-t éneklő. A nagy mise utáni szent
beszédet főtiszt. P. Tréfán mondja, a delu-
tánt — ha egészsége megengedi — püspök
ur ő maga tartja. Az esti ájtatosság alatt
ismét a Mária-énekek énekel. Hogy az ün-
nep fényét emelje, az Egylet vezetősége a
szokásos havi szentségimádást is e napra
teszi át. Hassanak a tagok a maguk körében
is oda, hogy e nap hitünk fényes megváltása
legyen! Az apát plébános ur beleegyezésé-
vel Kornis Berta gróf, elnök, dr. Hirschler
József, igazgató.

— **Hogy van a király?** Bécsből vett
értesítés szerint az utóbbi napok kellemetlen
időjárása miatt ő Felsége ismét reumatikus
bántalmakban szenved, úgy, hogy egyelőre
nem utazhatik Bécsbe s így Eulenburg her-
cege bucsukihallgatását is el kellett halasz-
tani. Az udvari körökben az a hír van el-
terjedve, hogy a király orvosainak tanácsára
Cannesben fogja tölteni a telet, amely eset-
ben Magyarország nem fogja látni a télen
királyát. A londoni Standard bécsi tudósítójá
azt az állítást jó forrásból szerzett hírt
küldi lapjának, hogy a király, ha egészségi

állapota s a politikai helyzet megengedi, ka-
rácsony tájékán Wallseebe utazik Mária Va-
léria meglátogatására.

— **Rákóczy esztendeje.** A debrec-
zeni Csokonai Kör méltó módon, szándéko-
zik kiadni a maga részét abból az országos
ünneplésből, melyely az 1903 évben a nem-
zet minden rétege készűl fölújítani a nagy
szabadsághősnek és bujdosó fejedelemnek,
Rákócynak a dicső emlékét. A Csokonai
kör ki fogja külön kötetben adni mindazon
okleveleket és iratokat, melyek Debreczen-
nek a Rákóczy szabadságharcban való rész-
vételére vonatkoznak, melynek Debreczen-
nek Rákóczykorszakbeli viszontagságos tör-
ténétét világítják meg több oldalról. A Cso-
konai körnek Rákóczy könyvét a kör a el-
nöke, Géresi Kálmán fogja szerkeszteni, aki
Debreczen városa és a Rákóczy-kor történe-
tének egyaránt alapos ismerője.

— **A zóna emelése ellen.** Budapest-
ről írják nekünk, hogy a kormány 1903. ele-
jén új zónadíjszabást szándékozik életbelép-
tetni, melyely a bevételek három és fél
millió koronával fognak emelkedni. Ha a
mai díjszabást felemelik, úgy kétségtelen a
bevétel többlet, de hogy mily kárt fognak
ezzel a vidéknek okozni, rövidesen el fog
válni. A vidéki városok ezzel teljesen tisz-
tában vannak s ezért a temesvári kamara
már kijelentette, hogy a tervezett díjemelés
ellen tiltakozik, mert a mai viszonyok mel-
lett azt helytelennek és céltévesztetnek
tartja. Nagy kérdés, hogy a három és fél
millió, melyet a kereskedelmi kormányzat a
személytarifa emelésétől vár, tényleg be fog-e
folyni? Könnyen megeshetik, hogy ha drá-
gább lesz az utazás, egyszerűen kevese-
ben utaznak majd, így elmarad a várt be-
vételi többlet, másrészt a kisebb forgalom
nagy veszteségeket okozhat egész közgaz-
dasági életünknek.

— **Tűzoltás és tűzbiztosítás Ko-
lozsvárt.** A kolozsvári önkéntes tűzoltó
egylet segélyezésének tárgyalásával kap-
csolatban Kuszó István egyleti titkár a m.
évben több rendbeli propozíciót tett a ko-
lozsvári tűzoltó egylet és általában a mostoha
gondozásban részesülő tűzoltó egyletek gon-
dozása tárgyában. Javaslatai megjelentek
az ország különböző lapjaiban. E javaslatok
egyikét, az orsz. tűzbiztosítási szövetséget
létesítését kapcsolatban a tűzoltó egyletek-
kel, javaslat alakjában az orsz. tűzoltó szö-
vetségnek egri kongresszusa elé terjesztet-
ték. A kongresszuson az osztrák tűzbiztosi-
tási intézetek nagy akciózt fejtettek ki, hogy
elajlessék a javaslatot. Sikertől is a tűzoltó
ruhába öltözött biztosítási ügynököknek ha-
lasztási indítványt kicsikarni. Azóta azon-
ban forrik a szövetséget eszméje. A bizto-
sító társaságok látják, érzik, hogy inog lá-
buk alatt a talaj. Eddig számba se vették
az érdekeiket szolgáló tűzoltó egyleteket.
A mult télen Szvacsiná Géza kir. tanácsos
polgármester ánktra hívta össze a tűzbiz-
tosítási intézetek helyi ügynökségeit. Az
eredmény az lett, hogy egyik sem lett haj-
landó a tűzoltászat költségeihez hozzájárulni.
Ma már a helyzet kezd változni. Eddig két
biztosítási intézet tett a kolozsvári önkéntes
tűzoltó egyletnek ajánlatot. Ezt közelebből
fogja tárgyalni egy parancsnokság által ki-
küldött bizottság.

Ugyancsak ma kaptunk Pozsonyból
terjedelmes tudósítást arról, hogy az ottani
felső csallóközi járás tűzrendészeti felügye-
lője, Ekker Sándor (ki a szövetségi gyűlé-
sen Kuszó propozícióját magáévá téve ja-
vaslatba foglalta), azt kezdeményezte, hogy
minden biztosítási szerződés után a díjta-
ból évi 5 százalékos kötésség ki tűzoltó-
sági célokra. Így módon ebben az egy já-
rásban évi 20000 korona fordítatik tűzoltá-
si célra. Felhívjuk erre a kolozsvári tűz-
oltó egylet, valamint a most szervezkedő
tűzoltó járások figyelmét. Igyekezzenek ha-
sonló kötelezettségekre bírni a biztosító in-
tézeteket addig is, a míg a tűzbiztosítás
szövetkezeti alapon vagy államilag ren-
deztetik.

A pozsonyi kerületben az 5 százalékos
daczára, a tűzbiztosítás nem drágább, mint
máskor.

— **Meghalt a kalapjáért.** Olcsó vá-
sári portékáért, ami talán két koronát sem
ért, az életével fizetett egy kis gimnázista,
a tizenkétéves Szabó László. Cinkotáról járt be
Bpestre tanulni s tegnap is délután egy óráig
bent ült az iskola padjában, amikor megszö-
kült az utolsó csöngetés s a kis diák boldo-
gon indult ki a keleti pályaudvar melletti
viczinális állomásra, hogy haza menjen Cin-
kotára. Szép idő volt. A nap fényes sugár-
kéket szórt a földre s a kis diák fölnyitotta
a vasuti kocsi ablakát, kitekintett rajta, hogy
gyönyörködjön a természet szépségében, a
hőborította széles mezőben, melyet millió
színen szíkrázza tört a nap sugar. De jött
egy pajkos szellő. Nagyon tréfálkozó ked-
vében lehetett, mert lekapta a kis diák kalap-
ját s bele dobta a töltés melletti árokba. Az
apró emberke lelkeben pedig, mint rettene-
tes valóság cikázott keresztül: mi lesz oda-
haza, ha kalap nélkül megyek haza? meg-
szídnak s talán még ki is kapok. És a pajkos
szellő tréfiájából szomorú, könyfakasztó
tragédia lett. A kis diák ijedten rohant az
árhoz, fölrántotta s kiugrott rajta, hogy
visszaszeresse kalapját. Az életébe került.
Rosszul ugrott s a kocsi feljáró vasleposójé-
hez odavágta a fejét. Megállították a vona-
tot, amely éppen a „Zöldike“ vendéglő előtt
járt, de mikorára körje sereglettek az utasok,
a kis diák már kiszenvedett. Kettérepedt a
koponyája s rögtön megölte. Cinkotán pedig
ezalatt a gondos édes anyja szeretettel várta
gyermekét jöbédre...

— **Szégelyje magát** az Erste Dettaer
Walzmühl Gesellschaft Scheirich & Helden-
wanger. Ez a germanizáló céleg székely földre
magyar czégeknek német leveleket küldöz.
Utastásuk vissza. Szégelyje magát!

— **Eszküvő.** Dr. Gajzágó Ernő csáki-
gorbó szolgabíró ma vezette oltárhoz Csathó
Valériet Csathó István nyug. honv. ezredes
leányát. Az esküvőn tanuk voltak: Gajzágó
Ferencz ítelő táblai bíró és Hatfaludy Ferencz
nagybírtokos.

— **Közudomásu.** hogy közhöz, rekedt-
ség és elnyúlásodásnál legbiztosabban hatnak
a világhírű Egger-féle Mollpasztillák, melyek a
gyomrot nem rojtják és kitűnő ízűek. Kapha-
tók minden gyógyszerárban és droguériában.

Doboza 1 kor. és 2 korona. (Próbadohoz 50 fil-
lér). Főraktár: Nádor-gyógyszertár. Bpest. VI.
Váci körút 17.

— **Találattott egy fekete** Pompadour a
Theologia előtt, melyben holmi apróságok vannak s
valami üzletemből vásárolt áru. A becsületes me-
galáló látva a csomagról, hogy tülem való, behozta
az üzletbe. Igazolt tulajdonosa átvetheti Császár Dá-
vidnál.

Köszönet.

A patai állami el. iskola, a vidék erre utalt
tankötelesei és a helyi érdekeltségű népesítő be tan-
termét a népnevelés általánosítása céljából. Ezen
feladat megoldásához a társadalommal kezét fogva
internatussal összekötött szűkebb körű convictust
tart fenn, a szegény s nap-nap után a szülei ház-
hoz haza nem távozható növendékek részére.

Igy igyekszik teljesíteni kötelességét ott a
társadalom és iskola. Az érdeklődés buzditásul, jó
példa adásul s az adományok áldozatkészségének
elismérésül itt a nyilvánosság előtt is kifejezem a
n. m. vall- és közokt. ü. m. kir. Minister Ur nevé-
ben elismerő köszönetemet; az E. M. K. E.-nek 50
korona, grf. Horváth T. Rudolfnak 15: Nagy Elek-
nek 10 korona, Kiss Péternek 5 k., a patai ev. ref.
egyházközségnek 5 k., a Karai ev. ref. egyházköz-
ségnek 4 kor., Beregszászi Pál u. a. nek 5 k., Bere-
szási Klára k. a. 3 k., Pozsár Pompejusnak 5 k.,
Kozma Albertnek 9 k., Botha Lászlónak 2 k., Zsig-
mond Gerőnek 2 k., Kúszgyi Ferencnek 2 k., Hercz
Kálmánnak 1 k., Szász Jolánának 1 korona és So-
besi Jánosnak 40 fillér adományáért, mely összeg
az 1901-1902 tanévi feladat megoldásánál nagy
áldás 6 vidéki 2 helybeli növendék évi iskolázá-
sában.

Kolozsvár, 1902. nov. 26.

Kozma Ferencz,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Mulatság.

A nyomdász teasetély műsora. A mint
tudva van, a kolozsvári könyvnyomdászok
jó hírű teasetélye holnap este tartatik meg a
Torna-Vivado helyiségében, a mely al-
kalommal a rendezőség igen gazdag műsort
áldott össze. A műsor a következő: 1. Nyi-
tány, előadja a zenekar. 2. Szavaltat, elő-
adja: Silai Lajos ur.

3. Magyar népdalok és magyar táncz, elő-
adja: Böszörményi Béla ur. 4. Monolog, elő-
adja: Spira Armin ur. 5. Gulás Miska és
Káposzta Sára. Éneklő Böszörményi Béla ur
6. Szavaltat, előadja: Rácz Antal ur. 7. Ri-
mes és rím nélküli palocz és paraszt kuplák.
Éneklő Böszörményi Béla ur. 9. A komikus,
(monolog) előadja: Hoffner Gedeon ur. 9.
Box és Cox. Vigjáték 1 felvonásban. Elő-
adják: Kovács Margit kisasszony, Kum-
merländer Béla ur és Szöcs János ur. 8.
Kuplák. Músort után táncz. Az estély ke-
zdeté 7 órákor.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefonszámait és
sürgönylevelei.

A hus drágulása.

Temesvár, decz. 6.

A két hónap óta tartó zárlat foly-
tán Temesvárt nagy husrágulás állott
be. A mészárosok és hentesek erőlyes
mozgalmat indítottak a zárlat megszü-
ntetése iránt.

Párbaj halállal.

Szombathely, decz. 6.

Szombathelyen tegnap halálos végű
párbaj volt.

A felek Stieder György szombat-
helyi birtokos és Ernusztné Géza oda-
való ügyvéd voltak. A párbaj pisztolyra
ment, s a harmadik golyó váltásnál
Ernuszt Géza **holtan rogyott össze.**

Az ügy előzményei a következők:
Stieder György évekkal ezelőtt ifj.
Festetich Imre gróf huszárfőhadnagyának
közel 30,000 korona erejeig váltót irt
alá. Stieder ezalatt vagyonilag tönkre
ment. Nagy szorultságában követelte
Festetich Imre édes apjától a 30,000
korona tartozás kiegyenlítését.

Az öreg gróf nem akarta Stieder-
nek fia adósságát kifizetni. A dologból
hirlapi polémia is kerekedett.

Stieder Ernuszt Gézát, a főrendi-
házi alelnök, Ernuszt Kelemen fiát, kit
gróf Festetich ügyvédjeil kért fel —
inzultálta.

Ernuszt Géza erre erre provokálta
Stiedert.

A párbaj tegnap folyt le a követ-
kező feltételek mellett: háromszori go-
lyóváltás; eredménytelenség esetén vég-
kimerültségig tartó párbaj.

Az első lövés az Ernuszté volt, ki
azonban elalott ettől.

Igy az első terminusban nem löttek.

Másodikban nem találtak.

Harmadikban Stieder golyója Er-
nuszt **tüdejébe furódott.**

Ernuszt még fölemelte karját, de az
visszahanyatlott és **összeesett.**

Még élve vitték a kórházba, a hol
azonban csakhamar **meghalt.**

Stieder azonnal jelentkezett az
ügyésznel.

Ernusztot özvegye és 4 árvája
gyászolja.

Ítélet.

M.-Vásárhely, decz. 6.

Tegnap tartották meg az itteni
esküdtúszék előtt Lassell Jenő dr. a
brassói ág. hitv. evang. főgimnázium
tanárának a m. kir. központi statisztika-
i hivatal sérelmére sajtó útján elkö-
vetett nyilvános rágalalmazási ügyé-
nek tárgyalását.

2 óra és 300 korona

Sz. 17435—902.

Másolat.

Árlejtési hirdetés.

A vármegye új székházánál teljesített átalakítási munkálatok következtében kikerült és alább felsorolt régi anyagok árlejtés útján eladatnak.

1. Tizenegy drb. vastartó. Egyenként 280 m/m. magas, 8. 15 m. h.
2. Nagyobb mennyiségű ocska de jó téglá.
3. Nagyobb mennyiségű horongos boltozatu téglá vastartó burkoláshoz.
4. Két drb 12 szárnyú üveges ablak, tokkal, üvegezéssel és vasalással.
5. Két drb kelesztajtó béléssel, tokkal és vasalással.
6. Két drb egyszemű konyhajtó tokkal.

Felhívom mindazokat, kik az árlejtésen részt akarnak venni, hogy zárt írásbeli ajánlatukat hozzám a folyó év december hó 19-én délelőtt 10 órakor megtartandó árlejtés napján, említett óráig annyival is inkább adják be, mert az irt időn túl beérkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz becsatolandó bánatpénzzel készpénzben 40 korona.

Ajánlatban a vas és téglá anyagra egység ár teendő és pedig a vasanyagnál egy kilogrammra, a téglá anyagnál 1000 drbra.

A becsérték tekintetbe vételével az ajánlatok felett a vármegye alispánja határoz.

Az anyag ára elszállítás előtt 15 napon belül kifizetendő illetve a bánatpénz a vételár kiegészítendő, el nem szállítás esetén minden igény elvesztésének bánat pénz vissza marad.

Elősorolt anyagok a vármegye székházánál megtekinthet.

Kolozsavart, 1902. évi november hó 24-én.

Alispán hiv. távól:

Csiszár, s. k.
főjegyző.

A másolat hitelűl:

Kolozsavart, 1902. évi november hó 26-án.

Bába Vilmos,
irodavezető.

1277 2—3

1129—1902. szám

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsavart sz. kir. város rendőrségénél ez idő szerint helyettesítés útján betöltött büntügyi rendőrkapitányi állás végleges betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom azokat, a kik ezen évi 2000 K. fizetés 400 K. működési pótlék és 500 K.

lakbér javadalmazással egybekötött és választás útján betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítést és eddig szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám **f. évi december 15-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Megjegyezni kívánom, hogy a mennyiben a büntügyi rendőrkapitányi állás betöltésével esetleg a városi II. aljegyzői állás megüresednék ezen évi 1800 K. fizetés és 400 K. lakbérrel javadalmazott aljegyzői állás is egyidejűleg be fog tölteni, miert is ez utóbbi állásra vonatkozó pályázatok kellően felszerelve a fent jelzett határidőig hozzám szintén beadandók.

Kolozsavart, 1902. évi november hó 30-án.

1292 2—3

Gr. Béli Akos,
főispán.

Karácsonyi és ujévi

ajándékok
beszerzésére, ritka

alkalom oly finom és **divatos árukat** találni majdnem **fele** áron, minden nemű ruha szövetek, selyem kelmék és sok más

divat czikkeket.

NOVELLY L. cég

Hatóságilag engedélyezett**Végeladás.****Világ-Panoráma**

elsőrangú műintézet

Kolozsavart, Szentegyház-utca 3 szám.

1902 december 6-tól december 13-ig.

Sziám—Azsia.

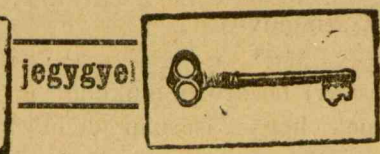
Uj sorozat minden vasárnap.

Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is) reggel 10-től 12-ig délután 2—10.

1182. 63—x. **Az igazgatóság.**

Schicht-Szappan

szarvas vagy kulcs

Legjobb, _____

legkiadósabb és

azért a legolcsóbb

szappan. _____

1167 14—40

Mindenütt kapható.

Eladó sertések.

Levágásra páronként 150—300 kiló élő súlyban.

Értekezni lehet

Rudolf-út 45. szám.
1297 1—5

Népbank részvény-Kolozsavart.

Elfogad betétet naptól napig 5 százalékkal kamatoztatva.

1272 4—6

Leszámitol váltókat és előleget ad értékpapírokra.

Kovács L. és Társa**divatáruházában.**

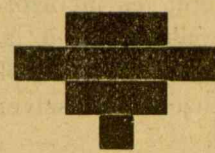
Kolozsavart,

Wesselényi Miklós-u. 5. sz.
Telefon 479.

Nagy-Várad,

Zöldfa-utca. Telefon 374.

Holnap veszi kezdetét a

Karácsonyi Vásár.

Különös figyelmet érdemel a nagymennyiségű selyem, szövet, flanél, barchet, vászon és asztalnemű raktár, a melyek most eladásra kerülnek és karácsonyi ajándékoknak igen alkalmas. Nagy választék női felöltőkben, valamint női és férfi fehérneműekben, téli tricok és harisnyák.

Lakatos József**Koronás áruháza!****TUDÓSÍTÁS!**

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönségnek becses tudomásul adni, hogy az idényben is mint minden más éveken keresztül a legnagyobb gyermekjáték áruk választékával rendelkezem és a mi a legkönnyebb, az áruk ki vannak állítva és minden egyes darabon az ár ki van függesztve, a mennyiben a b. vevő közönségnek könnyebb elhatározására szolgál és azonkívül ajánlom az üzletemben levő összes

Karácsonyi és ujévi árucikkeimet,

ugy mint plüss albumok, varró dobozok, levél mappák, színházi látesővek, ércz nippek, szoba diszek, porcellán díszművek stb. előnemsorolható újdonságok, valamint cipő és sárczipőkben a legjobb minőségűek, férfi és női nyakendőkben számtalan újdonság, gallérok, kézelők, női salkendők, papír kosarak, munka kosarak, dohányzó asztalok, utazó bőröndök és bőr áru galanteri, valamint összes bijotéri, gombok, függők, meltük, jujuk, ugyszintén 500 újdonság levelező lapokban 10 darab 50 fillér, valamint karácsonyi és ujévi üdvözlő kártyák. A b. vevő közönség pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel

LAKATOS JOZSEF.**Lakatos József****Koronás áruháza!**

WETTENSTEIN MARI Kolozsvárt

női és gyermek felöltők raktára

Mátyás király-tér 9 szám. Báró Jósika-féle palota.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönséget, hogy az őszi és téli bevásárlási utamból haza érkeztem, női Confectio raktáromat a legújabb divatu női és gyermek felöltőkkel valamint szörme árukkal dusan berendeztem s a melyek a legutányosabb árban nálam kaphatók. 1077. 9—15. Beccses megtiszteléseket kérve tisztelettel

a fenti.

Legújabb henger kalapok (cylinderek).

Sándor Ágoston és Társa

uri divat üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér, Unió-utca sarkán.

Az őszi és téli idényre ajánljuk a n. é. közönségnek b. figyelmébe ujonnan berendezett raktárunkat. Bel és külföldi férfi és női kalapok, sapkák férfi és női fehérneműk, harisnyák „Dr. Jäger“ rendszerű alsó ruhák.

Nagy Választék nyakkendőben.

Legjobb minőségű bőr kesztyűk, első rendű hazai gyártmányú férfi cipők, utazó bőröndök, táskák, szivar, cigarették és pénztárcák, esernyők, sötét pászák, zsebkések, harisnyák, és nadrágtartók stb. Angol és francia illatszerek, pipere áruk. 1243. 27—50.

Tisztelettel

Sándor Ágoston és Társa.

Angol kocsis takarók és plaidek, lópokróczok.

BUTOR.

Saját készítmény.

Saját készítmény.

A legjobb és stilszerű saját műhelyében készült asztalos és kárpitos

BUTOR RAKTÁRÁT ajánlja

Gaál és Molnár

KOLOZSVÁRT, Unió-utca 8 sz.

966. 21—25.

Csak November és Deczember hóban Karácsonyig

Occasion!

A tülhalmazott nagyraktár kisbebitése céljából november és deczember hóban

készpenzfizetés mellett

beszerzési árban, sőt a mult évről vissza maradt mindennemű

Selyem-ruhakelme, Barkhet, Vászón, téli árukat

még a beszerzési áron alol is ajánlom a n. é. közönségnek.

Tájékoztató:

1074 21—25

Sybelin kelme 120 cm. . 80 krtól.
Blouse selymek . . . 60
Tenis flanel . . . 14
Női posztó 120 cm. . 60
Fulardín béllés . . . 8
Moire béllés . . . 17
Minden raktáron levő áruk a fenti árkhoz hasonló olcsó árakban kaphatók

Császár Dávidnál

Mátyás király-tér 23. sz.

I-ső minőségű Gloria selyem 50 kr.

Műfaragó asztalos és esztergályos műhely

Monostori-ut 70 szám.

Elvállalok és készítek háló, ebédő és holt berendezéseket, külön egyes berendezési cikkekkel rajz vagy minta után minden stílusban, legeskevényiből a legnagyobbig, faragott avagy sima képekereket stb. minden e szakmába vágó munkákat és azok javítását pontosan felelősség és a mi fő, a legutányosabb árak mellett. Továbbá bátorodom irántam érdeklődő és megrendelőim figyelmét felhívni vállalatit üzletemre Jókai-utca 2. sz. (Gróf Rhédey ház) a hol értekezni lehet és a hol raktáron vannak káris rudak, virágoszlopok, kendőtartók, széthuzható ten-asztalkák, fali avagy álló ruhafogasok, kotta tartók, etagerek, klóplli párnák és botokak fali polczok, sötatobok, szivarszipkák és pipaszarak nagy választékban, hordócsapok és dugók, eső és napernyő részek, melyek oda illesztése gyorsan és pontosággal végeztenek, minden itt elősorolt és itt elő nem sorolt szakmába vágó munkák javításai a legnagyobb odaadással és gyorsan végeztenek. Kész lobogók és rudak különböző nagyság és a legolcsóbb árak mellett készen kaphatók avagy mérték után megrendelhetők. Mivelhogy mind ezen munkálatok saját vezetésem mellett végeztenek, a hazai iparpártolás szempontjából pártfogást kér aláztossággal 1146. 22—50.

GERGELY ISTVÁN,

KOLOZSVÁRT,

Monostori-ut 70. és Jókai-utca 2. szám.

Mátyás-király emléktárgyak.

Diszmagyar ékszerek készítése valamint régi ékszerek renoválása.

Sárga János ékszerész műtővös

KOLOZSVÁRT Mátyás király-tér 13 sz.

Dusan berendezett raktárban Arany ezüst és drágakő ékszerek, ezüst neműek nagy választékban valamint régiségek és erdélyi ötvös mű különlegességek.

Külön osztály

a legújabb angol, francia, Würtenbergi, Berndorfi különlegességekből dísz tárgyak, evő eszközök, kosarak Iyandolok, tálerők, szobrok stb. a nagyforgalom által. 717. 169.

Rendkívül olcsó árak!! Pontos kiszolgálás!!

Gyár Jókai-utca 4. szám.

KOLOZSVÁRT.

Raktár Mátyás király-tér 5 sz.

DEUTSCH MIKSA

első erdélyrészi sebészeti műszerek, kötszerek, látszerek, testgyenésítő gépek gyára, motor erőre berendezve.

a m. kir. Ferencz József tudomány egyetemi klinikák s a „Karolina“ orsz. kórház és az ezzel kapcsolatos Ideg és Elmeegógyászati intézet valamint a „Veres-kereszt“ stb. vidéki kórház szállítója.

Hol járó, testgyenésítő gépek, fűzők Hessing módszer szerint, mű és végtagok és más e szakmába vágó gépek készülnek, javítás, köszürülés, nickelés gyorsan, jutányosan és kifogástalanul eszközöltek.

Ujonnan berendezett üzletében és raktárában villanygépek, irrigateurök, első minőségű „Párisi látszerek, szemüvegek és távcsövek, Szolingeni zsebkések és ollók, borotvák, angol és francia köldök has és sérv kötők, gummi harisnyák, Dianna övök stb dus választékot tart jutányos árban. 1244. 24—50.

Gyár Jókai-utca 4 szám.

KOLOZSVÁRT.

Raktár Mátyás király-tér 5 sz.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám.

(Bánffy palota.)

Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

FOGLALKOZIK minden e bankszakmába vágó műveletekkel:

ELFOGAD BETÉTEKET takarékkönyvekre vagy folyószámlára. (Giroconto.)
LESZÁMITOL váltókat, sorsolt értékpapírokat, nyereseményeket.
KÖLCSÖNT nyújt értékpapírokra.

FOLYÓSZÁMLA-HITELT engedélyez értékpapir-fedezet mellett, mindenkor a pénzpiacz viszonyaihoz alkalmazott előnyös kamatott számítva.

TÖRLESZTÉSES jelzalog kölcsönöket ad földbirtokra és bérházakra.

Az intézet különös sulyt fektet a következő üzletágakra:

KÜLEOLDI UTALVÁNYOK (Cheques) eladása és vétele.

3%-OS jelzalog sorsjegyek részleteladása a legelőnyösebb feltételek mellett.

ÉRTÉKPAPIROK, ércpénzek és külföldi pénznemek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.

MAGYAR KIR. OSZTÁLYSORSJEGYEK főelárusító helye.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása. Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek

(SAFE DEPOSITS) a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák d. e. 1/2-9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

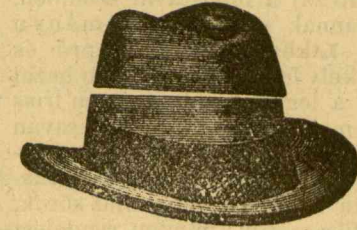
Erdély egyedüli speciális kalap raktára.

Strasser Lajos

Főüzlet: Wesselényi Miklós-utca 22. sz.

KOLOZSVÁRT.

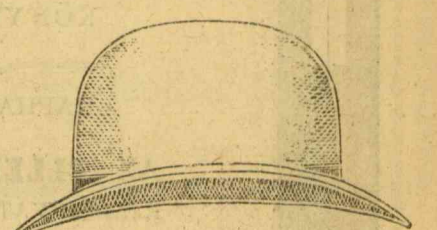
Fiók-üzlet: Egyetem-u. a New-Yorkkal szemben.

Kizárólagos raktár a leghiresebb bel- és külföldi kalapgyárakból.

Minden idényre új modellek a legdusabb választékban.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

1270.

A nálam vett cylinder kalapok ingyen vasaltatnak.

36—50

Babós és Társai

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Telefon 351.

Deák Ferencz-ut 25.

Az egyedüli erdélyi tűz és feltörés ellen biztos 718 45—52

pénz-, könyv- és iromány vasszekrények

és lecsavarható kisebb vasszekrények gyári raktára.

A legjobb minőségű J. P. Becka-féle acél koresolyák nagy választékban jutányos árban kaphatók.

Mindenféle motorok és gazdasági gépek, porolaj olajbátört festékek, Keneze és szobalack festékek stb. Konyha felszerelések 40—200 koronáig.

Nagyérdemű közönség pártfogását kérve vagyunk

Kiváló tisztelettel Babós és Társai.

ÚJ KÁLYHA-GYÁR.

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek beccses tudomására hozni, hogy saját telkemen, Magyar-utca 16. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kályha gyárat

építettem, a hol is kályhákat a legszebb legmodernebb kivitelben és színben is készítek, ugyszintén Teracotta (építkezési díszeket) és Schamot téglákat is.

Gyáramban bármily építkezési díszeket és kályhakat rajz után is, és bármily nagyságban és kivitelben gyorsan és pontosan elkészítek, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni. Ugynevezett ó-német kemence 26—1000 frtig. Dániel kemence 15—60 frtig. Főző kemence 40—600 frtig.

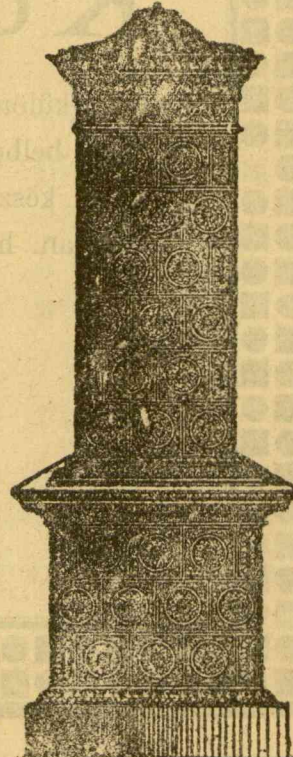
Minden kemencét ugyanazon schamotte anyagból készítem, mint az eddig raktáromon volt kemencék készítoe lettek, miért is a nagyérdemű közönség, állami, városi és privát hivatalok pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel

KOZEL F. JÓZSEF,

1492. —

kályha gyáros.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével föltalálja a kőföldi szereket.
Kipróbált, orvosilag ajánlott
jó szer, hólvag, cső bajknál és minden oly esetben,
hol az orvosok Santal-olajat Copalvát vagy Cube-
bát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tista keletindiai Santal-olaj tartalma miatt
meglepő sikeres hatásu az ifjúság bántalmánál.
Az orvosok is kedvelik és rendelik. 1 üveg ára 3 kor.
Videkre a pénz előzetes beküld. után bér. 3-40
kor. Csak a törvényesen védett „tigris-fej” védjegy
valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban.
Fő és szétküldési raktár: „Nádor-gyógyszertár.”

Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható: Dr. Hintz György, Dr. Adler Rezső,
Halász Jenő, Dr. Czetz Dénes gyógyszerárban Ko-
lozsvárt. 119. 31—

Klimes Károly és Társa
kocsigyártó.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomá-
sára adni, miszerint

kocsigyártó üzletünk továbbra is fenn áll

s minden versenyt kiállva előállítunk, mint eddig,
bármely igénynek megfelelő új munkát és javításokat.
Elvünk, mint ezelőtt is, hogy nagyrabecsült ve-
vőinknek tapasztalt bizalmát jó és finom munkánkkal
megőrizzük.

Kiváló tisztelettel

Klimes Károly és Társa,
kocsigyártó.

1290 1—4 Kolozsvar, Teleky-utca 9. sz.

DÁVID ÖDÖN

gőzmosó gyára KOLOZSVÁRT.
Ferencz József-ut. 86. 83. szám.

Telefonszám 495.

Telefonszám 495.

Főüzlet: Unió-utca és Róza-utca sarkán.
Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vi-
déri közönség b. figyelmét az évek óta fennálló **vegyszeri**
kelfestő, ruhatisztító, ágytoll fertőtlenítő és

gőzmosódámra
felhívni.

Elvállalok mindenféle férfi, női, és házi fehérnemű
gőzzel való mosását és vasalását a legolcsóbb árak mellett. Szál-
lodák éttermek, intézetek nagyobb mennyiségű mosásnál megfe-
lelő árkedvezményben részesülnek.
A vizsgálat való mosás a fehérneműt nem rongja, mert
minden ártalmas anyagtól mentesen a legsebben és kímélet-
sebben mosódik és egyuttal fertőtleníti.
A helyi n. é. közönség kényelmére a mosni való ruhákért
e célra berendezett kosimon elküldök és azt elkészülte után
haza is szállítom.

Videkről beküldött munkák a leggyorsabban teljesíttetnek
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

A n. é. közönség becses partfogását kérve maradok
Kiváló tisztelettel 1041. 21—50.

DÁVID ÖDÖN.

Alapítva 1859-ben

Rum és Likör Gyár.

KOLOZSVÁRT.

Kiváltatva arany éremmel az 1885-iki
Orsz. Kiállításán.

Van szerencsém a n. é. közönség becses
figyelmét felhívni a 43 év óta fennálló

Neff Ádám utóda

csinált jó hírnevű Rum és Likör gyárra, ugy-
szintén fűszer üzletre Wesselenyi Miklós-utca
29 szám (volt Hid-utca) a főpostával szemben,
a hol is raktáron vannak saját gyártmányu
Rumok mindennemű Likörök valódi Szepő és
Szilva pálinkák, székely fenyővíz, a legjobb hazai
és francia cognak, a legfinomabb egészen friss
thea Peco, császár melán, valódi orosz Karaván
és mardarin theák eredeti kis és nagy csoma-
gokban. — Erdélyi házilag készült **szőlő és o-**
mege borok naponta friss töltésű butellás sörök.
Mindennemű fűszerárak minden rendeltet-
höz szállítok. Vidéki rendelések azonnal tel-
jesíttetnek jó minőség és szolid árak mellett.

A n. é. közönség eddigi partfogását jövőre
is kérve 1293 20—25.

Kiváló tisztelettel
Neff Ádám utóda.

Alapítva 1859-ben

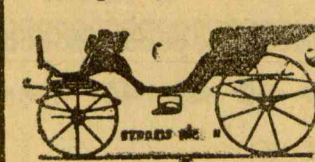
UDVARI és TÁRSA

kocsigyártó cég legnagyobb készletet tart

= új kocsikból, =

valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, koci-
lackirozást, bőlelést kívánat szerint. 1187. 11—x

Résztvevő kiállításra kitüntetve
szép és jó munkáért.

Megrendeléseket készs-
gel teljesít. Használt ko-
csit becsérel. — Vidéki
írásbeli megkeresések-
re azonnal válaszol. —
Kivánatra árjegyzéket
küld. A nagyérdemű közö-
ség eddig irántunk tanúsított
nagybecsű partfogását jövőre e kérve. Mely tisztelettel

UDVARI és Társa.

Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helység.

Olesó tűzifa.

Van szerencsém a nagyérdemű köz-
önséget tudatni, hogy raktáromon

4 m. száraz bükkfa . . . 8 frt — kr.
4 m. száraz hasáb bükk . . . 9 frt 60 kr.
4 m. száraz hasáb bükkfa . . . 11 frt — kr.
4 m. közép vastag hántott . . . 9 frt — kr.
4 m. egész . . . 11 frt — kr.
4 m. hasáb cserfa . . . 9 frt — kr.
4 m. vékony hasáb bükk . . . 10 frt — kr.

Hazaszállítva 1 frttal drágább.

Fent említett tűzifák kocsinként is
megrendelhetők 1101 9—10.

Fisch Géza fakeskedőnél
Wesselenyi Miklós-utca 14 sz.

Telefon 315. Telefon 315.

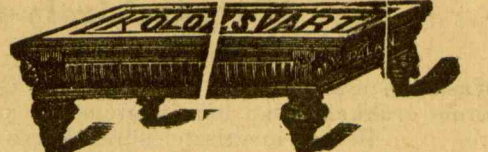
Ugy a minőségért mind a mennyiségért
felelősséget vállalom.

Olesó tűzifa.

Hol lehet
Ellenzéket
kapni:

Ludasi, Nagyútszede, (Főter.)
Globus, (Főter.)
Gácsér Mariska, Szentgy-
ház-utca.
Strahál Ferencz, (Bükkel
utóda) Főter.
Flora Gyula, Széchenyi-tér.
Ámirás Bogdán, (Deák
Ferencz-utca).
Benke Dező, (Kossuth
Lajos-utca).
Juhos László, (Egyetem-u.)
Baka József, (Árpád-utca).
Végh Sándor, (Egyetem-u.)
Kriszoffer, (Ferencz József-u.)
Schwarz, (Főter.)
Zsilinszki A. (Széchenyi-tér.)
üzletében.

13—

PÁLLÁN HENRIK
BILLARDA/SZTALOS

KOLOZSVÁR, (Óvár) Izabella-utca 4.
szám alatt berendezett üzletemben kapható
műhelyben készített **Új és átalakított**

karamból és fordító aszta-
lok, kávéházi kasszák.

Ugyszintén dákókat, labdákat és minden
hozzá tartozó cikkeket. Elvállalok helybeli
ugyszintén vidéken billiartok átalakítását és
új posztóval bevonását és becsérlését.

Valamint bármennyű asztalos munka el-
készítését és javítását. A jó és pontos elké-
szítési munkámért kezeskedik 1874-ben alakult
szolid üzletem. Egyletek és casinók részére
kedvező rész. fizetési feltételek. A nálam ké-
szült munkákért felelősséget vállalom.

Vidéki megbízásokra azonnal válaszolok.
964. 30—30.

Erdélyi részi

Ingatlan és jelzálog forgalmi és adásvételi intézet
KOLOZSVÁRT, Sétátér-utca 6. sz.

Eszközöl törlesztéses kölcsö-
nöket földbirtokra és bérházakra
10—50 év közötti időre 1000 ko-
ronától a legmagasabb összegig
4 1/2 százalékra.

Kölcsön eszközöléséhez bemu-
tatandó, a hiteltel telekkönyvi
kivonat és kataszteri birtoklvi
másolat.

Levélbeli megkeresésekre
azonnal vásároltatik.

Keresetnek. Földbirtokok meg-
vételre és bérletre.

Eladók. Nagyobb és kisebb föld-
birtokok, és házak.

Házasság közvetítés. Egy- a
magasabb körűkhöz tartozó urt egyén
által szigorú titoktartás mellett.

Előjegyzésben vannak 20—
200 ezer koronáig hozománytal,
előkelő családhoz tartozó nők.

Csim megtudható fennlenti intézetnél, a hol is min-
denmennyű felvilágosítás megadatik.

Jelentkezhetnek magasabb rangú állami és magán
tisztviselők, földbirtokosok, független állású urak és
katona tisztelk. 1237 17—

Eladó telek.

Hol?

Kolozsvárt a Kővári-telepen Vas-utca 9. szám
a mely áll 3 szoba, 3 konyha, 2 pajsz és pinche, az épület
új plével fedet és adomentes.

A Brét-füben a legsebb helyt egy gyümölcsös a mely
körül már több szép (villák) nyári lakok
vannak és ezen gyümölcsös is legsebb helyt nyári lak építésre

A Nádas-téri szőlőben egy szőlővel vagy gyü-
mölcsös beültetni a leg-
sebb helyt.

Nádas mellett a vasúti műhelyvel szemben egy szántó
a mely jelenleg luczarnás, és még a
kővári telepen Új-utczában egy telek a melyen egy szoba
és konyha és egy kis szobában ezen telek két részben eladó.

A fentirt telkek sürgősen változtatás miatt azonnal eladók,
mértányos árért a Kővári-telepen.

Értekezhetni a tulajdonossal Vas-utca 7. szám.
1280 2—3

„Ellenzék” könyvnyomda

„ELLENZÉK” politikai napilap

KIADÓHIVATALA.

Kolozsvar,

Deák Ferencz-utca 33. szám.

Telefonszám 233.

IRODALMI MŰVEK
FÜZETEK
HETI LAPOK
ISKOLAI ÉRTESÍTŐK
RÉSZVÉNYEK
ZÁRSZÁMADÁSOK
TÁBLÁZATOK
OKLEVELEK
ÜDVÖZLŐ IRATOK
BÁLI MEGHÍVÓK
TÁNCZRENDEK
KÖRLEVELEK
SZÁMLÁK
CZÉG KÁRTYÁK
ÁRJEJYZÉKEK
NÉVJEGYEK

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal
dúsan felszerelt

Könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses
külső belbecsét is emelni van hivatva; de éppen olyan csinnal és lehető jutányos
árban készít mindennemű egyszerűbb nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos,
hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.

AZ „ANKER”

élet és járadék biztosító társaság.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. ker. Deák-tér 6 sz.

(Anker udvar) a társaság saját házában.

ALAPÍTOTT 1858. ALAPÍTATTOTT 1858.

Összes vagyon 145 millió K.

Biztosítási allomány . . . 511 millió K.

Eddigi kifizetések 242 millió K.

A nyereségnyereséssel biztosítottak 1902-ben a

vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztá-

lékterv szerint az évi biztosítási díj 25%-át készpénz-

ben kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biz-

tosításoknál B osztálekterv szerint (évenként emel-

kedő osztalék) az összes — az egész biztosítási tartamon

keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak

3 év, 4 év, 5 év, 6 év, 7 év, 8 év után

90%, 120%, 150%, 180%, 210% 240%

fizetettük ki készpénzben. 1123 8—10.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcsó díjak. Kedvező feltételek. A képzelhető legnagyobb

biztonság. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál

TIHANYI R. Kolozsvárt. (Haller-ház.)

Alkalmi vétel. A város legfor-

galmasabb pontján fekvő

fűszerkereskedés

lakással, italmérési, do-

hány és bélyeg árusítási

engedélyekkel felszerelve, — 1289 3—3

elutazás miatt

rögtön átadó.

Az átvételhez szükséges circa 3000 korona. —

Czím a kiadóban.

Laskai Ferencz és fia

KOLOZSVÁRT

Kossuth Lajos-utca 7 szám.

Saját készítményü

paplan, matracz és

ágyhuzatok

raktára, nagy választék

paplan szövetek és lepedő

vásznakban. Elvállalunk régi

paplanok újja alakítását.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a

RETHY-féle

Pemetefü cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan

RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan

utánzata van. 1068. 6—10

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak R E T H Y-félet fogadjunk el.

Koestlin

téle

győri kéksz és

biszkvit

a legjobb.

MATUTSEK JOZSEF

férfi-, női- és gyermek-czipész üzlete

Kolozsvár, Főtéri Státus-palota 3 sz.

12 kiállításán kiténtetve

Ajánlja dúsán ellátott általán legjobbnak elismert

Czipő-raktárát a helyi és vidéki

t. közönségnek.

Megrendelések

beküldött mér-

ték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyag-

ból és divat szerint lehetőleg gyorsan tel-

jesítettnek. 910. 93—x

Mezőgazdasági bank és

takarékpénztár részv.-t.

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 9. sz. I. em.

Báró Jósika-palota a királyi tábla volt

helyiségébe.

Elfogad betéteket a legelőnyösebb ka-

matozás mellett naptól-napig s

azokat rendszerint felmondás nél-

kül fizeti vissza.

Leszámitol váltókat előnyös kamatláb

mellett. 1247 53—100

Kölcsönöket nyújt értékpapírokra és vál-

tófedezet alapján jelzálog kölcsö-

nöket ad földbirtokra és házakra

előnyös kamatláb mellett.

Sorsjegyek — záloglevelek és egyéb érték-

papírok beszerzését valamint a

sorsjegyek huzásainak nyilvántar-

tását minden díj nélkül eszközli.

Osztálysorsjegyek elárutási helye.

AZ összes bank és takarékpénztári üzletekre

vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál

Hivatalos órák:

délelőtt 9-től fél 1 óráig. az Igazgatóság.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

Kocsi gyártók

Kolozsvárt, Malom-utca 12.

Alapított 1870. Alapított 1870.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítő'eg.

Nagy KOCSI JAVÍTÓ műhely. Kocsi gyártás mo-

dern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindenemü kocsik raktára.

Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi min-

den részét: kere-

kes, kovács,

nyerges és fé-

nyező munkát

személyes veze-

tésünk alatt elő

állít és az által

vagyunk a legju-

tányosabbak ár-

ban is.

Köszönnünk a jó szolid munka jutányos árban.

Becsés partfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia,

kocsi gyártók.

1165. 37—50.

Cs. és kir. udv. szállítója.

Szerb kir. udv. szállítója.

NEUMANN M.

Magyarország legnagyobb

férfi-, fiú- és gyermek ruhák telepe

Készen és mérték után.

Kolozsvár, Mátyás király-tér.

Róm. kath. plébánia épület.

A raktáron levő ruhák csakis a legjobb

szövetből, saját műhelyemben és személyes

felügyeletem alatt készülnek.

Czég-alapítás 1845.

Czég-alapítás 1845,

Legczélszerűbb,

legszebb

és legolcsóbb

Karácsonyi Ajándékok

kaphatók

FODOR JÓZSEF,

asztalos és bútorraktárában

Szentegyház-utca 6. sz. alatt.

szalon asztalok

varró „

játszó „

dohányzó „

férfi író „

női „

teázó asztalok

szalon tükrök

velencei „

fali „

toilette „

Gobelinok „

képek,

disz párnák,

székek,

zongora ülkék,

karos székek,

hintá „

író asztal fantaszt.

Szalon szekrények, könyves szekrények, állványok, tota tartók,

oszlopok, fali diszek, étagérek, szőnyegek, függönyök és sok egyéb a

lakás berendezéshez tartozó tárgyak.

Horgony rozs kenyér.

Egészségügyi szempont-

ból kifogástalan és a

legjobb ízű kenyér.

Van szerencsém a b. közönség figyelmét felhívni a sütődémben

készült kiváló minőségű és ritka jóízű

házi rozs kenyérre,

mely naponta frissen a Deák Ferencz-utca 10 sz. alatti üzletemben és

Széchenyi-té 9. sz. alatt levő sütődémben kapható.

A tulajdonos.

Minden egyes kenyér horgony jeggyel van ellátva.

KOLOZSVARI
Takarékpénztár és Hitelbank
RESZVÉNYTÁRSASÁG.
 Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.
 Tartaléktőkéje 204.144 korona 80 fillér.
 Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.613-20
 Irodák:
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat **felmondás** nélkül fizeti vissza.
Váltókat, utalványokat, checkeket és kisorsolt értékeket legelőnyösebb feltételek mellett számítól le.
Jelzálogos kölcsönöket előnyös törlesztési módokat mellett nyújt kolozsvári házakra és földbirtokokra.
Előleget ad értékpapirokra.
Értékpapirokat, érmeket legelőnyösebb árfolyamon vesz és elad saját és idegen számlára.
Zálogháza (bejárat a király-utca felől) délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerekre és ingóságokra.
Aruraktáraiban (a pályaudvar mellett) igen jutányosan és szakemberien kezel a betárolt árukat és azokra a legelőnyösebb feltételek mellett előleget ad. 74. 94—*

Ugyanott
The Gresham Életbiztosító Társaság
Vezérigynöksége.
 Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

300 darab eredeti
raczka juh
 kerestetik megvételre.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Gazdasági iroda**
 (Jókai-utca 4. szám.) 785 48—50

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és ornyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak
Egger 1268 3—26
mellpasztillái,
 az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 kor. és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerár
 BUDAPEST, VI.,
 Váci-körút 17.
 Eljen!
 Kapható:
 Kolozsvár, Csetz Dénes Dr.
 Dávid József,
 Gyógyszertár az Egy-szaruhoz,
 Halász Jenő,
 Hintz György Dr.,
 Székely Miksa,
 Tandács József,
 gyógyszerárakban.
 Kolozsvár, Wolff János örökösai,
 Gergely Ferencz utóda,
 Burger Frigyes,
 droguistákban.
 Mező-Örményes: Magassy László.
 Torda: Böhm Gusztáv gyógyszerárakban.
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Magyar fém és lámpaárú-gyár
 részvénytársaság gyári raktára KOLÓZSVÁRT.
Wesselényi Miklós-utca 20 szám.
 Gyár Budapest-Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:
Pompás csillárok, asztali és függő lámpákat valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.
Villany-csillárokat, állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb. legmérsékeltőbb gyári árak mellett.
 Ugyanott kapható valódi amerikai Petroleum
„KIRÁLYOLAJ”
 mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.
 Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.
 1013. 11—15.

BURGER FRIGYES
 gyógyáru-, vegyszer- és illatszert üzlete KOLÓZSVÁRT, Mátyás király-tér.
 A „Karolina országos” kórház „Vörös kereszt kórház”, a m. kir. államvasutak, m. kir. tudomány egyetemi intézetek, több betegsegélyező pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kötszer szállítója.
 Dus raktárt tartok mindennemű e szakmába vágó anyagokból:
 Állat gyógyászati szerek
 Bel- és külföldi gyógyáru különlegességek
 Butor tisztító anyagok,
 Ecetek különféle alakban,
 Fényképezési vegyi szerek,
 Toltisztítók és rovarirtók,
 Gazdasághoz való cikkek
 Gyermekek táp és ápoló szerek,
 Gyógyborok, vaskészítmények,
 Gyógyszappanok Berger és Heinrich-féle
 Háztartási cikkek, fénysítók,
 Italok: Cognac, likör angol rum,
 Orosz theák eredeti csomagokban
 Padlót festő és fénysítók,
 Szivacsok minden fajtában
 Vegyi szerek ipari célokra.
 Ajk és arcfestékek, rugók,
 Bajuszpedrők, brillantin
 Eszéki, Földesi, Hajós, Rozsnyai Sihaluszky
 féle toiletté cikkek,
 Fogporok, fogpaszták, fogkefék,
 Hajápolók: hajolajok, hajszesz és pomádék
 Hajfestő szerek, Regenerator,
 Harcegnő mosdóvíz szelplő ellen
Hőlgyporok zsíros és zsírtalan:
 „Amor” a legátallanabb,
 Blaha Serail, Herbert, Germandré,
 Jára, Dobrin, Hermelin, Lechner,
 Lobse, Kihlhauser párisi,
 Simon, Veloutine stb. minden színben.
 Illatszóró üvegek és zsacsok:
Illatszerek Atkinson, Bayley
 Crown P. rümerie, Gosnell,
 Piesse Lubin, Guerlain,
 Houbigant, Legerand, Piver
 Pinaud, Roger & Gallet gyárosok
 legújabb különlegességei.
 Kölni vizet valódi Johann M. Farina felék
 Köröm ápoló szerek, polsók,
 Pipere szappanok minden illatban,
 Szájvizek Amor, Grensil, Kothe, Salicyl
 Görsör harisnyák,
 Gummi ágybetétek színesek,
 Gummi övök, (Diana) Pessariumok
 Gummi és halholyag különlegességek or-vosi rendeltetűre,
 Haskötők méret után
 Hómérők minden kivitelben
 Irrigatorok üveg és fémből felszerelve,
 Irrigatorok felszerelések külön
 Kötözőszerek: Watta, pólya stb.
 Légpárnák kerek és szögletes
 Seb és körtfeeskendők, Catheterek
 Sérvkötők méret után
 Szopó üvegek felszerelve
 Suspensoriumok minden fajtájára
 Szülészeti eszközök,
 Tejszűrő készletek Soxhlet tanár féle.
 Telefon 250.

Gazdaszonyok figyelmébe!
 Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani.
 Árjegyzékkel szívesen szolgál
BURGER FRIGYES.
 Telefon 250.

Kristály gőzmosó-intézet
KOLOZSVART, szemben a vasuti indóházzal
 Telefon szám 500.

A kor legújabb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, a leggyorsabban, illetve leg-
 rövidebb idő alatt tisztít, azaz mos és vasal női és férfi fehérneműt oly tiszta szépre, mintha
 csak új volna. A díjak rendkívül mérsékelték, az árjegyzék kíváncsra beküldetik. A mosás-
 nál tisztán szappan és vízgőz használatát, mindenféle a ruhanemű időelőtti rongálását
 előidéző anyag mellőztetik. — A fehérnemű az intézet saját fogatán szállítatik a gyárhoz
 és vissza díjmentesen. **Videki megbízások szintén pontosan eszközöltetnek.** — Minden fajta
 függöny tisztítása **igen olcsó árban** felelősség mellett elvállaltatik. — A gyártelep a
 délutáni órákban megtekinthető.

Képviseli: Maros-Vásárhelyt Wolster Kálmán, M.-Ludason Mandula Far-
 kas, Brassón Balázs J., Gyulafehérvárt Weisz Dezső és társa,
 Dézsen Pap Jenő, Nagy-Enyeden Berkovics Béla, Déván Szöcs
 József, Szamosújvárt Herschkovics Ignác, Zilahon Gerő Antal
 és társa.

Herskovits J. Mór,

divatkelme selyemárú és
 fehérnemű kereskedő cég

Kolozsvárt,
 Unió-utca 6. sz.

Nagy Karácsonyi Occasió!

Nagyrabecsült vevőimnek szíves tudomására hozom, hogy Karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkekkel összeállítottam és nem mint szokás e czélra összehalmozott selejtes olcsó árukat hanem a vissza maradt valódi angol és francia ruhaszöveteket és selymeket, mosó bársonyokat beszerzési áron alól is november 29-kétől kezdve deczember 28-ig kiárusítom és kérem a m. t. urhölgyeket a nap bármily idő pontján hozzám befáradni méltóztassanak és **személyesen rendkívüli olcsóságáról meggyőződni.**

Különös figyelem!

3—4000 mtr. Barchet Ruha szövet maradékok potom áron.

Rendkívüli olcsó karácsonyi ajándékoknak néhány cikket itt felsorolok.

120 széles fényes fekete posztó Costümre mt. 1.45 frt	120 széles színes Dámen-tűch minden szín 95 kr.	6 mtr. Tirol Loden 1 Ruhára 1.98 frt	5 mtr. 120 széles Posztó fekete zöld 1 Ruhára 2.50 frt	Fekete Lúster 120 széles 95 kr.	Tenis Flanel 80 széles 15½ kr.	Bársony Flanel 29 kr.	Chineé Flanel 1 mtr 39 kr.	Mosó barchet 1 mtr. 18 kr.	Divatos Batizt és Zefierek 23 kr.	Fehér Himzett pettyes és virágos Batizt 28, 45, 75 kr.	Leszabott Flanel szoknya 69 kr.	130—180 nagy Flanel Takaró csikos 1.35 frt	Fekete selyemmel himzett kötény 95 kr.	Háztartási vászon kötény 33 kr.
1. rendű Gloria selyem 60 cmt. széles 48 kr. Minden színben	3½ mtr. Divatos csikos selyem 1 Blousa frt 3.65	Gyönyörű ajurselyem 1 mtr. 10 színbe 1.25 frt	Fekete brocät selyem 95 kr.	Luisien selyem 1.15 frt 20 színbe	6 drb vászon zsebkendő 70 kr.	10 drb gyerekek zsebkendő 40 kr.	6 drb Batizt zsebkendő 85 kr.	6 drb Batizt női zsebkendő 1.20 frt	1 vég 9/8 23 mtr. Hazai vászon 4.35 frt	1 vég 10 mtr. Háztartási chifon 2.45 frt	1 vég 23 mtr. Lánczfonal 5.25 frt	1 vég gyöngy vászon 5.50 frt	1 vég 15 mtr. Lenvászon egy szélességre lepedőre 6.75 frt	1 vég 15 mtr. Paplan lepedő 9 frt
1 drb 130/180 Reclam Paplan frt 5.25	1 drb Rojtos Crepp Törülköző 5/110 nagy 32 kr.	1 drb Rojtos Damast Törülköző 45 kr.	1 drb Jó reggelt Crepp Törülköző 26 kr.	6 drb Pohár töröl vászon 80 kr.	1.6 széles kávé teríték 1.85 frt	Fehér Piquet 1 mtr. 80 széles 35 kr.	Pongies selyem 25 színbe 62 kr.	1—6 széles ebédlő abrosz 1 frt	6 drb Damast Törülköző 55/110hosz 1.80 frt	1 pár fekete téli kötött női harisnya 33 kr.	1 pár Flohr harisnya gyémánt fekete 50 kr.	1 pár divatos csikos flohr női harisnya 58 kr.	1 pár gyerekek harisnya 8 évesig 25 kr.	1 pár gyermek-harisnya 12 évesig 35 kr.

Mind ezen cikkekben a mig készlet tart vidékre 5 frton felüli utánvételes rendelést bérmentve küldök a megszokott figyelmes pontossággal szöveteknél és selymeknél szin megjelölése kérést, kitűnő tisztelettel

Nagy Karácsonyi Occasió! Herskovits J. Mór, ruhakelme és fehérnemű áruháza
 Kolozsvár, Unio-u. 6. sz.